

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 28.11.2023 r.
COM(2023) 754 final

2023/0438 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie wzmocnienia współpracy policyjnej w odniesieniu do zapobiegania
przemytowi migrantów i handlowi ludźmi, wykrywania tych przestępstw oraz
prowadzenia stosownych postępowań przygotowawczych w tym zakresie i w sprawie
zwiększenia wsparcia Europolu na rzecz zapobiegania tego rodzaju przestępstwom oraz
zmiany rozporządzenia (UE) 2016/794**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- **Przyczyny i cele wniosku**

Przemyt migrantów jest działalnością przestępczą charakteryzującą się brakiem szacunku dla życia i godności ludzkiej w pogoni za zyskiem, naruszaniem praw podstawowych oraz utrudnianiem osiągnięcia celów UE w zakresie zarządzania migracjami.

Zwalczanie przemytu migrantów i handlu ludźmi oraz zapobieganie tym procederom jest jednym z priorytetów Unii Europejskiej i ma kluczowe znaczenie w kontekście kompleksowego rozwiązania problemu migracji nieuregulowanej. Chcąc za wszelką cenę zmaksymalizować swoje zyski, siatki przestępcze wykorzystują desperację ludzi i ułatwiają migrację nieuregulowaną szlakami lądowymi, morskimi i powietrznymi, narażając przy tym życie migrantów.

W swoim orędziu o stanie Unii z dnia 13 września 2023 r. przewodnicząca Ursula von der Leyen wezwała do wzmocnienia wszystkich narzędzi, którymi dysponuje Unia, aby skutecznie przeciwdziałać przemytowi migrantów, przez aktualizację obecnych, czasem ponad 20-letnich ram legislacyjnych, wzmocnienia zarządzania w kontekście przemytu oraz roli agencji UE, w szczególności Europolu, oraz zacieśnienie współpracy między agencjami wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, państwami członkowskimi, a także z krajami partnerskimi w celu rozwiązania tego problemu na poziomie globalnym. Przewodnicząca podkreśliła również potrzebę współpracy z partnerami w celu sprostania temu globalnemu wyzwaniu, dlatego Komisja organizuje międzynarodową konferencję, aby utworzyć światowy sojusz obejmujący wezwanie do działania na rzecz zwalczania przemytu ludzi.

Skala przemytu migrantów do UE i wewnątrz UE jeszcze nigdy nie była tak wielka, a do coraz większego popytu przyczyniają się nowe i coraz dotkliwsze kryzysy, w szczególności recesje gospodarcze, kryzysy środowiskowe spowodowane zmianą klimatu, a także konflikty i presja demograficzna w wielu państwach trzecich. Przemyt migrantów prowadzi do wzrostu liczby osób o nieuregulowanym statusie przybywających do UE: w 2022 r. na granicach zewnętrznych UE wykryto około 331 000 przypadków nieuregulowanego wjazdu, co stanowi najwyższy poziom od 2016 r. oraz wzrost o 66 % w porównaniu z poprzednim rokiem¹. W 2023 r. do końca września wykryto około 281 000 przypadków nieuregulowanego przekraczania granicy na granicach zewnętrznych UE, co stanowi wzrost o 18 % w porównaniu z tym samym okresem w 2022 r. Zbiega się to ze wzrostem działalności przemytniczej, o którym świadczą nowe rekordowe dane – w 2022 r. do Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex) zgłoszono ponad 15 000 przemytników migrantów². Biorąc pod uwagę wzrost liczby przybywających osób o nieuregulowanym statusie oraz różne światowe kryzysy trwające w wielu krajach pochodzenia i tranzytu, można spodziewać się stale wysokiego i potencjalnie coraz wyższego poziomu przepływów migracyjnych do Europy i powiązanej przemytniczej działalności przestępczej.

Szacuje się, że ponad 90 % migrantów o nieuregulowanym statusie, którzy docierają do UE, korzysta z usług przemytników, głównie w zorganizowanych grupach przestępczych. Siatki

¹ Analiza ryzyka Fronteksu na lata 2023/2024.

² Analiza ryzyka Fronteksu na lata 2023/2024.

przemytnicze czerpią ponadto z działalności przestępczej znaczące zyski wynoszące 4,7–6 mld EUR rocznie w skali światowej³. Zdecydowana i stanowcza reakcja na działania przemytników ma zatem zasadnicze znaczenie w kontekście ograniczenia migracji nieuregulowanej. Szacuje się, że od 2014 r. działalność bezwzględnych przemytników migrantów, zwłaszcza na morzu, doprowadziła do śmierci ponad 28 000 osób⁴.

Około połowa siatek zajmujących się przemytem migrantów jest również zaangażowana w inne przestępstwa⁵, takie jak handel ludźmi, przemyt narkotyków i broni palnej, a jednocześnie ułatwia niedozwolone przemieszczanie się w obrębie UE. Organy ścigania i organy sądowe stoją w obliczu wielu stale zmieniających się wyzwań: szybko zmieniane i dostosowywane sposoby działania przemytników; częstsze stosowanie gróźb i przemocy wobec migrantów oraz organów ścigania⁶; trudności z lokalizacją i aresztowaniem przemytników, którzy ukrywają się w krajach nienależących do UE; korzystanie z wielu różnych środków transportu, w tym nienadających się do żeglugi morskiej, trudniej wykrywalnych jednostek pływających (takich jak łodzie rybackie i prowizoryczne metalowe łodzie), pojazdów drogowych, w których migrantów ukrywa się bez zapewnienia im bezpieczeństwa, a także lotów komercyjnych i czarterowych coraz częściej wykorzystywanych do sprowadzania migrantów do krajów położonych blisko UE lub graniczących z UE, z których migranci próbują w sposób nieuregulowany przedostać się do UE⁷; wykorzystywanie narzędzi cyfrowych na wszystkich etapach procesu, w tym internetowych reklam usług, szlaków i cen przemytniczych, a także do celów fałszowania dokumentów; korzystanie z kryptowalut, pieniądza cyfrowego lub innych nieoficjalnych form płatności (np. *hawala*)⁸.

Zwalczanie przemytu migrantów odgrywa podstawową rolę w odniesieniu do rozbijania zorganizowanych grup przestępczych, których działalność narusza prawa człowieka i prowadzi do ofiar w ludziach, oraz przeciwdziałania wzrostowi migracji nieuregulowanej do UE. Kompleksowe i zrównoważone podejście do migracji wymaga połączenia solidnych i skutecznych działań stanowiących uzupełnienie wzajemnie korzystnych partnerstw z krajami pochodzenia i tranzytu, ukierunkowanych na wyeliminowanie pierwotnych przyczyn migracji, w szczególności migracji nieuregulowanej, a jednocześnie zwalczających przestępczość zorganizowaną, w tym przemyt migrantów i handel ludźmi. W nowym pakiecie o migracji i azylu¹ zapobieganie i przeciwdziałanie przemytowi migrantów stało się jednym z głównych elementów kompleksowego podejścia do migracji.

Niniejszy wniosek dotyczący rozporządzenia stanowi część pakietu środków mających na celu modernizację i wzmocnienie istniejących ram prawnych oraz wprowadzenie unijnych przepisów, które są adekwatne do potrzeb. Towarzyszy mu wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie zapobiegania i przeciwdziałania ułatwianiu niedozwolonego wjazdu, tranzytu i pobytu. W tym wniosku wprowadzono nowoczesny instrument prawa karnego UE, który wyraźnie określa i skutecznie nakłada sankcje na siatki przestępcze odpowiedzialne za przemyt migrantów, harmonizuje kary uwzględniające wagę popełnionego przestępstwa, poprawia zasięg jurysdykcji, wzmacnia zasoby państw członkowskich w celu zwalczania

³ Global study on smuggling of migrants [Globalne badanie na temat przemytu migrantów] (Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości, 2018).

⁴ Projekt IOM na rzecz zaginionych migrantów, <https://missingmigrants.iom.int/region/mediterranean>.

⁵ Szacunki Europolu.

⁶ Europol Spotlight (2023), „Criminal Networks in Migrant Smuggling” [„Siatki przestępcze zajmujące się przemytem migrantów”].

⁷ Analiza ryzyka Fronteksu na lata 2023/2024.

⁸ Europol Spotlight (2023), „Criminal Networks in Migrant Smuggling” [„Siatki przestępcze zajmujące się przemytem migrantów”].

przemytu migrantów i zapobiegania mu oraz usprawnia gromadzenie i przedstawianie danych.

Pakiet ten jest przedstawiany w dniu międzynarodowej konferencji inaugurującej „światowy sojusz na rzecz przeciwdziałania przemytowi migrantów”. W wyniku tej konferencji Komisja tworzy ramy ścisłej współpracy politycznej z partnerami międzynarodowymi, wzywając do podjęcia wspólnych zobowiązań i działań, aby razem przeciwdziałać przemytowi migrantów na świecie.

Te trzy inicjatywy stanowią uzupełnienie istniejących inicjatyw w obszarze przeciwdziałania przemytowi migrantów i mają na celu wykonanie odnowionego unijnego planu działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów na lata (2021–2025) przez aktualizację obowiązujących obecnie ram prawnych UE w celu karania przemytników migrantów działających na szlakach migracyjnych oraz przez ustanowienie na nadchodzące lata nowych, nowoczesnych, prawnych, operacyjnych i międzynarodowych ram współpracy w zakresie zwalczania przemytu migrantów.

Niniejszy wniosek dotyczący rozporządzenia stanowi element spójnego pakietu obejmującego również wyżej wspomniany wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie zapobiegania i przeciwdziałania ułatwianiu niedozwolonego wjazdu, tranzytu i pobytu. Wspólnym celem tych wniosków jest modernizacja ram prawnych w celu zwalczania przemytu migrantów, zapewnienie narzędzi prawnych i operacyjnych niezbędnych do reagowania na nowe sposoby działania przemytników, jak określono w programie prac Komisji na 2024 r. ogłoszonym w dniu 17 października 2023 r.

Cel wniosku

Ogólnym celem niniejszego wniosku jest zwiększenie roli Europolu w walce z przemytem migrantów i handlem ludźmi, a w szczególności roli Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów.

Aby skuteczniej zapobiegać przemytowi migrantów i handlowi ludźmi, wykrywać te przestępstwa oraz prowadzić stosowne postępowania przygotowawcze w tym zakresie, w niniejszym wniosku dąży się do osiągnięcia następujących celów szczegółowych.

- 1) Zacieśnienie współpracy międzyagencyjnej w dziedzinie przemytu migrantów i handlu ludźmi

Aby ułatwić skuteczniejszą, bardziej terminową i systematyczniejszą koordynację i wymianę informacji w zakresie przeciwdziałania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi między agencjami Unii, Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów przy Europolu będzie składać się z pracowników Europolu i oddelegowanych ekspertów krajowych oraz będzie angażować urzędników łącznikowych z państw członkowskich, Eurojustu i Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, którzy powinni być na stałe oddelegowani do Europolu w celu zapewnienia regularnej wymiany informacji oraz współpracy operacyjnej i koordynacji. W międzyczasie agencje ds. wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych mają możliwość zacieśnienia współpracy w oparciu o zakresy swoich kompetencji i optymalizacji wymiany informacji w celu przeciwdziałania przemytowi migrantów i handlu ludźmi. Jednym z kluczowych podmiotów, jeżeli chodzi o wzmocnienie reakcji organów sądowych na przemyt migrantów, jest Eurojust, który zapewnia wsparcie w przypadku złożonych spraw wiążących się z transgraniczną koordynacją sądową oraz udziałem wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych w zakresie postępowań przygotowawczych w sprawach dotyczących przemytu migrantów.

- 2) Bardziej zdecydowane kierowanie i koordynacja w kwestii przeciwdziałania przemytowi migrantów i handlu ludźmi na szczeblu UE

Aby rozwiązać problem braków w zakresie analizy strategicznej, koordynacji i kierowania na szczeblu UE, we wniosku określono konkretne zadania strategiczne Europejskiego Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów w celu zapewnienia ram na potrzeby realizacji strategicznych i operacyjnych priorytetów Unii przez monitorowanie tendencji w zakresie przemytu migrantów i handlu ludźmi oraz dostarczanie rocznych sprawozdań, analiz strategicznych, ocen zagrożenia i aktualnych informacji na temat sytuacji na szlakach migracyjnych, a także prowadzenie działań procesowych i operacyjnych. Zadania strategiczne Europejskiego Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów będą obejmowały co najmniej dwa spotkania w roku z przedstawicielami każdego państwa członkowskiego, Eurojustu, Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, europejskiej multidyscyplinarnej platformy przeciwko zagrożeniom przestępstwami (EMPACT) oraz Komisji w celu zapewnienia skutecznego kierowania i skutecznej koordynacji. Europejskie Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów będzie ponadto wspierać dyrektora wykonawczego Europolu w składaniu wniosków o wszczęcie postępowania przygotowawczego.

3) Usprawnienie wymiany informacji na temat przemytu migrantów i handlu ludźmi

W proponowanym rozporządzeniu zwiększa się obowiązki państw członkowskich w zakresie wymiany informacji z Europolem, w tym biometrii, w kwestii przemytu migrantów i handlu ludźmi, w tym w wyniku wprowadzenia wymogu ustanowienia na potrzeby właściwych organów i urzędników łącznikowych ds. imigracji bezpośredniego połączenia z aplikacją sieci bezpiecznej wymiany informacji (SIENA) Europolu. Komisja proponuje również powierzenie Europejskiemu Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów zadania polegającego na ustalaniu przypadków przemytu migrantów lub handlu ludźmi, które mogą wymagać współpracy z państwami trzecimi, w tym w drodze wymiany danych osobowych. Ma to na celu zapewnienie wsparcia dyrektorowi wykonawczemu w podejmowaniu decyzji w sprawie przekazywania danych osobowych do państw trzecich w indywidualnych przypadkach zgodnie z art. 25 ust. 5 rozporządzenia w sprawie Europolu.

4) Zwiększenie zasobów państw członkowskich przeznaczanych na potrzeby zapobieganie przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczanie tych przestępstw

Aby pomóc państwom członkowskim w skutecznym przeciwdziałaniu przemytowi migrantów i skutecznej wymianie istotnych informacji z Europolem, proponuje się, aby wyznaczyły one służby wyspecjalizowane w zwalczaniu przemytu migrantów i handlu ludźmi, zapewniły im odpowiednie zasoby i połączenie z aplikacją SIENA oraz zleciły Europejskiemu Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów działanie jako sieć wyspecjalizowanych służb.

5) Zwiększenie wsparcia Europolu w zakresie zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych przestępstw za pośrednictwem operacyjnych grup zadaniowych i rozmieszczania pracowników Europolu na potrzeby wsparcia operacyjnego

Proponuje się ujednolicenie i dalsze rozwijanie koncepcji operacyjnych grup zadaniowych oraz ustanowienie nowego narzędzia w postaci rozmieszczania pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego jako zaawansowanych narzędzi koordynacji i wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego i kryminalistycznego, na wniosek państw członkowskich lub na wniosek dyrektora wykonawczego Europolu. W niniejszym wniosku proponuje się również utworzenie rezerwy ekspertów pracujących w swoich państwach członkowskich, którzy mogą zostać oddani do bezpośredniej dyspozycji Europolu w celu ich rozmieszczenia, oraz nakłada się na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia skutecznego wdrożenia tych narzędzi. Państwa trzecie mogą również uczestniczyć

w operacyjnych grupach zadaniowych, a rozmieszczanie pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego może mieć miejsce w państwach trzecich.

Aby osiągnąć te cele Komisja proponuje również zwiększenie zasobów finansowych i ludzkich Europolu w celu reagowania na potrzeby operacyjne i wyeliminowania stwierdzonych luk.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek jest spójny z obowiązującymi, a także przyszłymi przepisami w dziedzinie polityki dotyczącej współpracy organów ścigania, w tym Europol. Współpraca organów ścigania jest obszarem kompetencji dzielonych między UE a państwa członkowskie. W ostatnich latach poczyniono postępy w celu usprawnienia wymiany informacji między państwami członkowskimi oraz ograniczenia w jak największym stopniu przestrzeni, w której działają terroryści i poważni przestępcy. W związku z kryzysem migracyjnym, jaki miał miejsce w 2015 r., dokonano przeglądu ogólnej architektury systemów informacyjnych i baz danych wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych (WSiSW), ze szczególnym uwzględnieniem kwestii interoperacyjności. Ramy legislacyjne dotyczące walki z terroryzmem i wymiany informacji wzmocniono w 2017 r., w następstwie ataków terrorystycznych, do których doszło w Europie. W odpowiedzi na pilne potrzeby operacyjne związane z koniecznością zmierzenia się ze zmieniającą się sytuacją w obszarze bezpieczeństwa oraz w odpowiedzi na wezwania współprawodawców do zapewnienia przez Europol większego wsparcia wzmocniono w 2022 r. rozporządzenie w sprawie Europolu. W czerwcu 2022 r. wszedł w życie nowy mandat Europolu umożliwiający Agencji zwiększenie wiedzy specjalistycznej i zdolności operacyjnych i tym samym poprawę wsparcia udzielanego państwom członkowskim w zwalczaniu poważnej i zorganizowanej przestępczości i terroryzmu. W ramach nowego mandatu wzmocniono również ramy ochrony danych Europolu i nadzór Europejskiego Inspektora Ochrony Danych.

Niniejszy wniosek jest również zgodny z obowiązującymi obecnie unijnymi ramami legislacyjnymi dotyczącymi przeciwdziałania przemytowi migrantów, zwanymi również „pakietem środków dotyczących pośredników”, na który składa się dyrektywa 2002/90/WE ustanawiająca wspólną definicję przestępstwa ułatwiania nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu² oraz decyzja ramowa 2002/946/WSiSW w sprawie wzmocnienia systemu karnego w celu zapobiegania ułatwianiu nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu³. Jest on również spójny z odnowionym unijnym planem działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów (na lata 2021–2025), w którym wezwano do zacieśnienia współpracy operacyjnej między organami ścigania państw członkowskich UE, odpowiednimi agencjami UE, w szczególności Europolem, i krajami partnerskimi w zakresie likwidacji siatek przestępczych zajmujących się przemytem migrantów, a także w ramach zestawu narzędzi, które mają przeciwdziałać wykorzystywaniu komercyjnych środków transportu do ułatwiania migracji nieuregulowanej do UE. Partnerstwa operacyjne na rzecz przeciwdziałania przemytowi zawierane z kluczowymi krajami pochodzenia i tranzytu stanowią integralną część kompleksowych partnerstw w dziedzinie migracji tworzonych przez UE z krajami partnerskimi. Skuteczniejsza walka z przemytem migrantów leży we wspólnym interesie, ponieważ kraje pochodzenia, tranzytu i kraje docelowe mają wspólny cel, jakim jest zwalczanie siatek przestępczych i ochrona ludzi przed ewentualnymi nadużyciami i wyzyskiem. Przemyt migrantów jest nadal poważnym wyzwaniem, któremu należy wspólnie stawiać czoła w sposób ciągły i spójny.

Zapobieganie przemytowi migrantów i zwalczanie go stanowi kluczowy cel strategii UE w zakresie unii bezpieczeństwa, unijnej strategii zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz nowego paktu o migracji i azylu.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Jeżeli chodzi o wsparcie ze strony Europolu na rzecz państw członkowskich, w niniejszej inicjatywie ustawodawczej uwzględnia się politykę Unii w obszarze współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, w szczególności rolę Eurojustu⁹ we wspieraniu i wzmacnianiu koordynacji i współpracy między krajowymi organami prowadzącymi postępowania przygotowawcze i organami ścigania w odniesieniu do poważnej przestępczości, oraz współpracy sądowej za pośrednictwem wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych¹⁰. W niniejszej inicjatywie ustawodawczej uwzględniono również politykę zewnętrzną Unii, w szczególności działania delegatur Unii i ekspertów ds. bezpieczeństwa w państwach trzecich, a także misje i operacje w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony.

W niniejszej inicjatywie ustawodawczej w pełni uwzględniono odpowiednie przepisy UE dotyczące ochrony danych (zob. sekcja 3 poniżej dotycząca praw podstawowych).

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną inicjatywy ustawodawczej stanowią art. 85, 87 i 88 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Art. 85 ust. 1 TFUE stanowi, że zadaniem Eurojust jest wspieranie oraz wzmacnianie koordynacji i współpracy między krajowymi organami śledczymi i organami ścigania w odniesieniu do poważnej przestępczości, która dotyczy dwóch lub więcej państw członkowskich lub która wymaga wspólnego ścigania, w oparciu o operacje przeprowadzane i informacje dostarczane przez organy państw członkowskich i Europol. Art. 87 ust. 1 stanowi, że Unia rozwija współpracę policyjną obejmującą wszystkie właściwe organy Państw Członkowskich, w tym służby policji, służby celne oraz inne organy ścigania wyspecjalizowane w zapobieganiu przestępstwom lub ich wykrywaniu i ściganiu. Art. 88 ust. 2 TFUE stanowi, że Parlament Europejski i Rada, stanowiąc w drodze rozporządzeń zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, określają strukturę, funkcjonowanie oraz zakres działań i zadań Europolu. Zadania te mogą obejmować: a) gromadzenie, przechowywanie, przetwarzanie, analizę i wymianę informacji, przekazywanych zwłaszcza przez organy Państw Członkowskich, państw trzecich lub instytucji spoza Unii i b) koordynowanie, organizowanie i prowadzenie dochodzeń i działań operacyjnych prowadzonych wspólnie z właściwymi organami Państw Członkowskich lub w ramach wspólnych zespołów dochodzeniowych, w stosownych przypadkach w powiązaniu z Eurojust.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 ust. 3 TUE Unia powinna podejmować działania tylko wówczas, gdy cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie i jeśli ze względu na rozmiary lub skutki proponowanego działania możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii.

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz zastąpienia i uchylenia decyzji Rady 2002/187/WSiSW, PE/37/2018/REV/1, Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 138.

¹⁰ Decyzja ramowa Rady z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych (Dz.U. L 162 z 20.6.2002, s. 1).

Państwa członkowskie odpowiadają za utrzymanie porządku publicznego i ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego¹¹, a Unia szanuje podstawowe funkcje państw członkowskich, w tym funkcje mające na celu utrzymanie porządku publicznego oraz ochronę bezpieczeństwa narodowego¹². Ponieważ poważne przestępstwa i terroryzm często mają wymiar transgraniczny, działania podejmowane tylko na szczeblu krajowym nie są wystarczające, by skutecznie im przeciwdziałać. Działalność sieci przestępczych zajmujących się przemytem migrantów ma w szczególności charakter globalny, oparty na współpracy i sprawności reakcji¹³. Z tego powodu państwa członkowskie zdecydowały się ściśle współpracować ze sobą w ramach UE. Dążą do koordynacji swoich działań w zakresie ścigania przestępstw i współpracy w celu eliminowania wspólnych zagrożeń bezpieczeństwa. Decydują o łączeniu zasobów na poziomie UE i dzieleniu się wiedzą specjalistyczną. Jako unijna agencja ds. współpracy organów ścigania Europol stanowi silny wyraz tych starań podejmowanych przez państwa członkowskie na rzecz zapewnienia swoim obywatelom bezpieczeństwa poprzez współpracę.

Europol zapewnia państwom członkowskim solidne ramy i zaawansowany zestaw narzędzi w zakresie zwalczania przestępczości służące do koordynacji działań w zakresie ścigania przestępstw. Europol pełni w szczególności rolę unijnego centrum informacji kryminalnych, które minimalizuje luki w zakresie wywiadu kryminalnego i koncentruje się na danych pochodzących z bieżących złożonych postępowań przygotowawczych. Europol zapewnia sprawne wsparcie operacyjne w czasie rzeczywistym, poczynając od analizy operacyjnej po koordynację operacyjną, oraz skupia odpowiednich partnerów na potrzeby wspólnych działań. Państwa członkowskie wykorzystują swoich urzędników łącznikowych w Europolu oraz kanał wymiany informacji, który zapewnia Agencja, do celów wymiany informacji i współpracy w postępowaniach przygotowawczych. Państwa członkowskie łączą swoje zasoby, powierzając Europolowi zadanie przetwarzania ich informacji w jego bazach danych i przeprowadzania wspólnych analiz. W związku z tym Europol znalazł się w centrum europejskiej architektury bezpieczeństwa.

Zmieniające się zagrożenia bezpieczeństwa, w szczególności przemyt migrantów, wymagają objęcia działań realizowanych przez krajowe organy ścigania skutecznym wsparciem na poziomie UE. Choć państwa członkowskie przeciwdziałają konkretnym rodzajom przestępstw na różne sposoby, ich organy ścigania mają wybór w kwestii, gdzie szukać wsparcia na szczeblu UE ze strony Europolu i w jakich wspólnych inicjatywach uczestniczyć. Co więcej, organy ścigania we wszystkich państwach członkowskich borykają się z tymi samymi zmieniającymi się zagrożeniami bezpieczeństwa. W związku z tym istnieje potrzeba podjęcia na szczeblu UE działań mających na celu wzmocnienie wsparcia udzielanego państwom członkowskim w walce z poważnymi przestępstwami i terroryzmem, aby dotrzymać kroku tym zagrożeniom.

Same państwa członkowskie nie byłyby zatem w stanie skutecznie sprostać wszystkim wyzwaniom, których dotyczy ten wniosek:

- **Proporcjonalność**

Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w art. 5 ust. 4 Traktatu UE charakter i intensywność danego działania należy dostosować do zidentyfikowanego problemu. Aby państwa członkowskie skutecznie poradziły sobie ze wszystkimi problemami, którym

¹¹ Art. 72 TFUE.

¹² Art. 4 ust. 2 TFUE.

¹³ Europol (2023), „Criminal Networks in Migrant Smuggling” [„Siatki przestępcze zajmujące się przemytem migrantów”], seria sprawozdań Europol Spotlight, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg.

poświęcono uwagę w niniejszej inicjatywie ustawodawczej, konieczne jest wsparcie na szczeblu Unii, w takiej, czy innej formie:

Należy umocnić i zintensyfikować współpracę i koordynację między agencjami w obszarze przeciwdziałania przemytu migrantów i handlu ludźmi na szczeblu UE. Dzięki zacieśnieniu współpracy i wzmocnieniu koordynacji między Europol, Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej i Eurojustem, ustanowieniu Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów oraz określeniu jego zadań i składu, agencje UE będą lepiej przygotowane do zapewnienia skuteczniejszego i wydajniejszego zwalczania przemytu migrantów i handlu ludźmi na szczeblu UE niż na szczeblu krajowym.

Należy wzmocnić strategiczne kierowanie i koordynację w obszarze tych przestępstw na szczeblu UE, aby umożliwić ukierunkowaną analizę strategiczną, kierowanie i koordynację działań procesowych i operacyjnych na szczeblu UE i między państwami członkowskimi. Do skuteczniejszej walki z przemytem migrantów i handlem ludźmi na szczeblu UE i na szczeblu krajowym przyczyni się również ustanowienie Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów i określenie jego zadań i składu.

Państwa członkowskie muszą prowadzić intensywniejszą i bardziej systematyczną wymianę informacji na temat przemytu migrantów i handlu ludźmi między sobą i z Europol, ale także z państwami trzecimi, aby zapewnić skuteczniejsze i wydajniejsze zwalczanie przemytu migrantów na szczeblu UE, w szczególności w drodze wyraźnego odnoszenia się do dwóch przedmiotowych rodzajów przestępstw w kontekście ogólnego obowiązku państw członkowskich w zakresie wymiany informacji, powierzenie Europolowi skutecznego i wydajnego przetwarzania danych biometrycznych w celu wsparcia państw członkowskich, zgodnie z istniejącymi zabezpieczeniami dotyczącymi przetwarzania danych biometrycznych, oraz przez ustanowienie aplikacji sieci bezpiecznej wymiany informacji (SIENA).

Jeżeli chodzi o krajowe struktury zwalczania przemytu migrantów, jak już podkreślono w odnowionym unijnym planie działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów (na lata 2021–2025), nie wszystkie państwa członkowskie wprowadziły na szczeblu krajowym struktury niezbędne do zwalczania przemytu migrantów i do skutecznej współpracy z Europol. Lukę tę można skuteczniej i efektywniej wyeliminować na szczeblu UE niż na szczeblu krajowym w drodze ustanowienia wymogu, zgodnie z którym państwa członkowskie powinny wyznaczyć wyspecjalizowane służby do walki z przemytem migrantów, połączenia tych wyspecjalizowanych służb z SIENA oraz powierzenia Europejskiemu Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów działania jako sieć wyspecjalizowanych służb.

Należy zwiększyć wsparcie w terenie udzielane przez Europol państwom członkowskim w przeciwdziałaniu przemytowi migrantów. Potrzebę tę można zaspokoić skuteczniej i efektywniej na szczeblu UE niż na szczeblu krajowym przez ustanowienie operacyjnych grup zadaniowych i rozmieszczanie pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego.

Jako agencja UE ds. współpracy organów ścigania Europol jest przygotowany, aby zapewnić takie wsparcie na szczeblu UE. Europol okazał się rzeczywiście bardzo skutecznym organem we wspieraniu krajowych organów ścigania w przeciwdziałaniu poważnej przestępczości i terroryzmu, w szczególności przemytu migrantów. Istnieją wyraźne synergie i korzyści skali dla państw członkowskich, wynikające na przykład z wykorzystania rezerwy i specjalistycznego wsparcia zapewnianych przez Europol lub z wiedzy fachowej, którą wyspecjalizowane ośrodki takie jak Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów mogą zaoferować państwom członkowskim. Państwa członkowskie oczekują, i potrzebują pod względem operacyjnym, takiego samego poziomu wsparcia ze strony Europolu w zakresie zmieniających się zagrożeń bezpieczeństwa takich jak przemyt migrantów.

Współpraca organów ścigania na szczeblu UE w ramach Europolu nie zastępuje poszczególnych krajowych strategii politycznych w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego ani pracy krajowych organów ścigania. To wsparcie na szczeblu UE nie wpływa na różnice w zakresie systemów prawnych i tradycji państw członkowskich uznanych w Traktatach¹⁴.

- **Wybór instrumentu**

Na podstawie art. 88 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i biorąc pod uwagę, że zakres działania Europolu określono w rozporządzeniu (UE) 2016/794, wzmocnienia zakresu działania Europolu – stanowiącego element niniejszego wniosku – należy dokonać w drodze rozporządzenia.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Przemyt migrantów stanowi wyzwanie dla organów ścigania, w szczególności ze względu na sprawność i złożoność zaangażowanych siatek przestępczych oraz ich zdolność do przystosowania się do zmian dynamiki migracji nieuregulowanej i do reakcji organów ścigania. Europol i państwa członkowskie trafnie zidentyfikowały oraz omówiły te wyzwania na posiedzeniach Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Rady Europejskiej. Rola Europolu w przeciwdziałaniu przemytowi migrantów została omawiana zarówno w Radzie, jak i w Europolu, w tym przez jego zarząd. Ponadto w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z 2021 r. w sprawie wsparcia udzielanego przez Europol w zwalczaniu przemytu migrantów wskazano na potrzebę wzmocnienia roli Europolu w zwalczaniu przemytu migrantów, w szczególności na potrzebę umożliwienia Europolowi korzystania ze wszystkich istotnych zewnętrznych źródeł informacji, w tym danych biometrycznych, oraz usprawnienia procesu wymiany danych z partnerami¹⁵.

Służby Komisji zebrały ponadto niezbędne uwagi i opinie na temat przydatności, skuteczności, wydajności, spójności oraz europejskiej wartości dodanej tej inicjatywy ustawodawczej za pomocą kwestionariusza rozesłanego do państw członkowskich w celu określenia potrzeb operacyjnych i luk w zakresie wsparcia udzielanego przez Europol w zwalczaniu przemytu migrantów, a także innych potrzeb i możliwości w zakresie wzmocnienia zakresu działania Europolu. Po dyskusji na forum Grupy Roboczej ds. Egzekwowania Prawa służby Komisji skonsultowały się ponadto z państwami członkowskimi na szczeblu ekspertów w ramach specjalnych wirtualnych warsztatów, które odbyły się dnia 14 listopada 2023 r. Państwa członkowskie zasadniczo poparły wzmocnienie zakresu działania Europolu w obszarze zapobiegania przemytowi migrantów i handlu ludźmi oraz ich zwalczania.

W procesie konsultacji z zainteresowanymi stronami wskazano pięć obszarów, w których konieczne są działania na szczeblu UE, a mianowicie: a) współpraca międzyagencyjna w zakresie przemytu migrantów, b) strategiczne kierowanie i koordynacja w zakresie przeciwdziałania przemytowi migrantów, c) wymiana informacji, d) struktury krajowe wyspecjalizowane w zwalczaniu przemytu migrantów oraz e) wsparcie operacyjne Europolu w terenie.

¹⁴ Art. 67 ust. 1 TFUE.

¹⁵ Europol – cenne wsparcie w zwalczaniu przemytu migrantów mimo niewystarczającego wykorzystywania źródeł danych i pomiaru rezultatów. Europejski Trybunał Obrachunkowy, 2021.

Wyniki konsultacji uwzględniono podczas całego procesu przygotowywania niniejszej inicjatywy ustawodawczej.

- **Ocena skutków**

Niniejszy wniosek ustawodawczy nie jest poparty oceną skutków, ponieważ Komisja miała niewielki wybór lub nie miała żadnego wyboru, w szczególności ze względu na pilne potrzeby operacyjne w zakresie poprawy wsparcia udzielanego przez Europol państwom członkowskim w przeciwdziałaniu przemytowi migrantów. Niniejszy wniosek opiera się jednak na dowodach zgromadzonych w 2021 r. w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego na temat wsparcia Europolu w zwalczaniu przemytu migrantów oraz na informacjach zwrotnych otrzymanych podczas konsultacji z zainteresowanymi stronami.

- **Prawa podstawowe**

Przetwarzanie danych osobowych do celów ścigania przestępstw w ujęciu ogólnym, a w szczególności do celów wsparcia udzielanego przez Europol, wymaga zapewnienia pełnej zgodności z prawami podstawowymi zapisanymi w Karcie praw podstawowych, a zwłaszcza z prawem do ochrony danych osobowych¹⁶ i prawem do poszanowania życia prywatnego¹⁷. W niniejszym wniosku w pełni uwzględnia się te wymogi prawne.

4. WPLYW NA BUDŻET

Niniejsza inicjatywa ustawodawcza wywarłaby wpływ na budżet i potrzeby kadrowe Europolu. Szacuje się¹⁸, że na cały okres objęty obecnymi wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2021–2027 potrzebne będą dodatkowe środki w budżecie wynoszące około 50 mln EUR oraz około 50 dodatkowych stanowisk. Zapewni to Europolowi zasoby niezbędne do pełnego i skutecznego wykonywania nowych zadań opisanych w art. 5 i 6 niniejszego rozporządzenia oraz w kontekście zmienionego zakresu działania. Nowe zadania Europolu zaproponowane w niniejszym wniosku ustawodawczym będą zatem wymagać dodatkowych nakładów finansowych i kadrowych w porównaniu z zasobami przeznaczonymi w wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027, w których przewidziano zwiększenie zatrudnienia o 160 pracowników zatrudnionych na czas określony, powiązany z tym koszt na poziomie 114 mln EUR i łączny dodatkowy wkład UE do budżetu Europolu wynoszący 178 mln EUR. Niniejsza inicjatywa ustawodawcza umożliwi również państwom członkowskim wnoszenie bezpośredniego wkładu do budżetu Europolu, jeżeli jest to konieczne i wymagane do realizacji jego istniejących lub nowych zadań.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Monitorowanie i ocena rozszerzonego zakresu działania Europolu będą w dużej mierze przeprowadzane za pomocą odpowiednich mechanizmów przewidzianych w obowiązującym rozporządzeniu w sprawie Europolu. W art. 68 przewiduje się ocenę, która dotyczy w szczególności wpływu, skuteczności i efektywności Europolu i jego praktyk roboczych, a także może dotyczyć kwestii ewentualnej potrzeby dokonania zmian w strukturze, funkcjonowaniu, obszarze działania i zadaniach Europolu oraz skutków finansowych

¹⁶ Art. 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (dalej „Karta”).

¹⁷ Art. 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (dalej „Karta”).

¹⁸ Na podstawie planu zatrudnienia Europolu na 2023 r. i przydziału zasobów na działanie w dokumencie programowym Europolu na lata 2023–2025.

wszelkich takich zmian. Po przeprowadzeniu tej oceny Komisja będzie gromadzić dane od swoich reprezentantów na posiedzeniach zarządu Europolu oraz przez nadzorowanie pracy Europolu we współpracy z państwami członkowskimi (art. 11).

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

W niniejszej inicjatywie ustawodawczej proponuje się:

- ***ustanowienie zgodnie z prawem w ramach Europolu Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów oraz ram zarządzania w celu regulowania i wspierania jego działalności:*** w ramach niniejszej inicjatywy ustawodawczej ustanawia się Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów jako ośrodek Unii dysponujący specjalistyczną wiedzą fachową w zakresie zwalczania przemytu migrantów i handlu ludźmi. Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów powinno być punktem kontaktowym wspierającym państwa członkowskie w zapobieganiu przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz w zwalczaniu tych przestępstw oraz a w tym kontekście powinno wykonywać konkretne zadania strategiczne i operacyjne; [Art. 3]
- ***uwzględnienie składu Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów:*** w niniejszej inicjatywie ustawodawczej uwzględnia się skład Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów oraz konkretnych podmiotów, które powinny być zaangażowane w wykonywanie jego zadań, zarówno do celów analizy strategicznej, jak i do celów wsparcia operacyjnego i technicznego na potrzeby zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych przestępstw. Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów powinno być wspierane przez wszystkie inne odpowiednie struktury wewnętrzne Europolu; [Art. 4]
- ***określenie strategicznych i operacyjnych zadań Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów:*** w niniejszej inicjatywie ustawodawczej określa się szczegółowe zadania Centrum zarówno do celów analizy strategicznej, jak i do celów wsparcia operacyjnego i technicznego na potrzeby zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych przestępstw. Na szczeblu strategicznym zadania te obejmują dostarczanie analiz strategicznych i ocen zagrożenia, udzielanie wsparcia w operacyjnym wdrażaniu priorytetów strategicznych i operacyjnych, wspieranie koordynacji, współpracy i wymiany informacji, monitorowanie przemytu migrantów i handlu ludźmi oraz sporządzanie sprawozdania rocznego. W tym kontekście co najmniej dwa razy w roku Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów będzie również organizować spotkanie podmiotów reprezentowanych w Centrum, aby zapewnić skuteczne kierowanie i skuteczną koordynację na szczeblu Unii. Na szczeblu operacyjnym zadania Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów obejmują koordynację, organizację i wdrażanie działań procesowych i operacyjnych mających na celu wspieranie i wzmacnianie działań właściwych organów państw członkowskich, wspieranie prowadzonych przez państwa członkowskie transgranicznych działań w zakresie wymiany informacji, operacji i postępowań przygotowawczych, a także wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych i operacyjnych grup zadaniowych, a także określanie przypadków przemytu migrantów i handlu ludźmi, które mogą wymagać zaawansowanego wsparcia operacyjnego; [Art. 5, 6]
- ***wyznaczenie we właściwych organach państw członkowskich służb wyspecjalizowanych w zapobieganiu przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczaniu tych przestępstw:*** w niniejszej inicjatywie ustawodawczej przewiduje się, że każde państwo członkowskie powinno wyznaczyć co najmniej jedną służbę

wyspecjalizowaną w zapobieganiu przemytowi migrantów i handlowi ludźmi i zwalczaniu tych przestępstw, m.in. w drodze postępowań przygotowawczych, a także zapewnić, aby służby te jak najszybciej gromadziły i wymieniały wszystkie istotne informacje z Europolem i innymi państwami członkowskimi za pośrednictwem aplikacji SIENA; [Art. 8]

- ***zapewnienie Europolowi niezbędnych zaawansowanych narzędzi na potrzeby wspierania państw członkowskich w zapobieganiu przemytowi migrantów i przestępstwom wchodzącym w zakres celów Europolu i ich zwalczania:*** w ramach niniejszej inicjatywy ustawodawczej ustanawia się operacyjne grupy zadaniowe jako mechanizmy koordynacji ustanawiane przez państwa członkowskie przy wsparciu ze strony Europolu na potrzeby prowadzenia wspólnych, skoordynowanych i ukierunkowanych działań w zakresie wywiadu kryminalnego i postępowań przygotowawczych w szczególności dotyczących siatek i grup przestępczych przestępstwa oraz pojedynczych podmiotów przestępczych. W niniejszej inicjatywie ustawodawczej określa się minimalne wymogi dotyczące aktywnego i terminowego zaangażowania państw członkowskich, w tym przekazywania Europolowi wszystkich istotnych informacji, a także wskazuje się, że Europol powinien udostępniać tym państwom członkowskim swoje zaawansowane wsparcie analityczne, operacyjne, techniczne, kryminalistyczne i finansowe. W operacyjnych grupach zadaniowych mogą również uczestniczyć państwa trzecie; [Art. 9]
- ***postanowienie, że Europol powinien być w stanie rozmieszczać funkcjonariuszy na terytorium państwa członkowskiego na wniosek tego państwa członkowskiego w celu udzielania wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego i kryminalistycznego w porozumieniu z właściwymi organami tego państwa członkowskiego i za ich zgodą:*** przyjmujące państwo członkowskie powinno być w stanie zapewnić minimalny zestaw wymogów, takich jak wymóg przekazywania Europolowi wszystkich istotnych informacji. Europol powinien mieć możliwość szybkiego rozmieszczenia personelu, zwłaszcza w wyjątkowo pilnych przypadkach. Pracownicy i eksperci rozmieszczeni przez Europol powinni być w stanie wykonywać czynności dotyczące przetwarzania danych w ramach postępowania przygotowawczego niewiążące się ze stosowaniem środków przymusu w porozumieniu z właściwymi organami zainteresowanego państwa członkowskiego i za ich zgodą, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Europolu i prawem krajowym tego państwa członkowskiego. Europol powinien ponadto utworzyć rezerwę wysoko wykwalifikowanych ekspertów w zakresie ścigania przestępstw z państw członkowskich o specjalistycznych profilach, którzy mogą zostać niezwłocznie oddani do dyspozycji Europolu w celu rozmieszczenia operacyjnego, aby zapewnić specjalistyczne wsparcie. Europol powinien również mieć możliwość rozmieszczania pracowników i oddelegowanych ekspertów krajowych w państwach trzecich, z którymi współpracuje na podstawie decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony oraz umowy międzynarodowej zawartej między Unią a tym państwem trzecim na podstawie art. 218 TFUE lub umowy o współpracy między Europolem a tym państwem trzecim zawartej przed dniem 1 maja 2017 r.; [Art. 9]
- ***wyjaśnienie charakteru wsparcia operacyjnego, które pracownicy Europolu mogą zapewniać organom ścigania państwa członkowskiego w terenie w ramach operacji i postępowań przygotowawczych:*** w niniejszej inicjatywie ustawodawczej wyjaśnia się, że pracownicy Europolu mogą zapewniać właściwym organom państw członkowskich wsparcie operacyjne podczas wykonywania czynności w ramach postępowania przygotowawczego – na ich wniosek i zgodnie z ich prawem

krajowym – w tym w kontekście wdrażania operacyjnych grup zadaniowych i rozmieszczania pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego. Pracownicy Europolu powinni być w stanie wykonywać czynności w ramach postępowania przygotowawczego niewiążące się ze stosowaniem środków przymusu w porozumieniu z właściwymi organami zainteresowanego państwa członkowskiego i za ich zgodą, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Europolu i prawem krajowym tego państwa członkowskiego, na wniosek państwa członkowskiego zgodnie z jego prawem krajowym i za zgodą dyrektora wykonawczego Europolu; [Art. 9]

- ***zacieśnienie współpracy między Europolem a państwami trzecimi:*** w ramach niniejszej inicjatywy ustawodawczej określa się przepisy służące lepszemu angażowaniu urzędników łącznikowych państw członkowskich ds. migracji oddelegowanych do państw trzecich w usprawnianie wymiany informacji przez państwa trzecie w celu przeciwdziałania przemytowi migrantów oraz przekazywaniu tych informacji Europolowi, bezpośrednio lub za pośrednictwem jednostki krajowej Europolu, z wykorzystaniem aplikacji SIENA; [Art. 8]
- ***określenie przypadków przemytu migrantów, które wymagają współpracy z państwami trzecimi, w ramach których niezbędne może być przekazywanie danych osobowych w indywidualnych przypadkach do zapobiegania przestępstwom, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie, wykrywania ich i ścigania karnego albo wykonywania kar:*** w niniejszej inicjatywie ustawodawczej identyfikację takich przypadków powierza się Europejskiemu Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów. W takich przypadkach przekazywanie danych osobowych przez Europol do państw trzecich może – w przypadku braku decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony czy adekwatnych lub odpowiednich zabezpieczeń ochrony danych – odbywać się zgodnie z art. 25 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2016/794; [Art. 6]
- ***zwiększenie roli Europolu w zwalczaniu przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających:*** w niniejszej inicjatywie ustawodawczej tego typu przestępstwa uwzględnia się wśród form przestępczości wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2016/794. Niezależnie od przemytu migrantów i handlu ludźmi w proponowanym rozporządzeniu rozszerza się wykaz przestępstw, które wchodzą w zakres kompetencji Europolu, przez włączenie do załącznika I do rozporządzenia w sprawie Europolu formy „naruszenie unijnych środków ograniczających”. Stanowi to odpowiedź na wnioski państw członkowskich o zezwolenie Europolowi na wspieranie ich w walce z naruszeniami unijnych środków ograniczających, co jest obecnie możliwe tylko wówczas, gdy takie naruszenie stanowi również inną formę przestępczości wymienioną w załączniku I do rozporządzenia w sprawie Europolu, na przykład pranie pieniędzy. Nie wszystkie naruszenia unijnych środków ograniczających wchodziłyby jednak w zakres przestępstw wymienionych obecnie w załączniku I do rozporządzenia w sprawie Europolu. Włączenie naruszenia unijnych środków ograniczających do załącznika I do rozporządzenia w sprawie Europolu stanowiłoby uzupełnienie proponowanej dyrektywy w sprawie definicji przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających oraz kar za takie przestępstwa¹⁹. [Art. 9]

¹⁹ COM(2022) 684 final (2.12.2022).

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie wzmocnienia współpracy policyjnej w odniesieniu do zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi, wykrywania tych przestępstw oraz prowadzenia stosownych postępowań przygotowawczych w tym zakresie i w sprawie zwiększenia wsparcia Europolu na rzecz zapobiegania tego rodzaju przestępstwom oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2016/794

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 85 ust. 1, art. 87 ust. 2 i art. 88 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol) ustanowiono rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794²⁰, aby wspierać i wzmacniać działania i współpracę właściwych organów państw członkowskich w zakresie zapobiegania poważnej przestępczości dotyczącej co najmniej dwa państwa członkowskie, terroryzmowi i formom przestępczości mającym wpływ na wspólny interes objęty polityką Unii, a także w zakresie zwalczania tych zjawisk.
- (2) Przemyt migrantów jest działalnością przestępczą charakteryzującą się brakiem szacunku dla życia i godności ludzkiej w pogoni za zyskiem, naruszaniem praw podstawowych osób, których dotyczy, oraz utrudnianiem osiągnięcia celów Unii w zakresie zarządzania migracjami. W konkluzjach z dnia 9 lutego 2023 r. Rada Europejska potwierdziła znaczenie walki z przemytnikami oraz zamiar zintensyfikowania działań, aby zapobiegać wyjazdom o nieuregulowanym charakterze i ofiarom w ludziach, w tym również w drodze zacieśnienia współpracy z krajami pochodzenia i tranzytu. W tym celu ważna jest również poprawa reagowania organów ścigania na przemyt migrantów i handel ludźmi przez zwiększenie zdolności Europolu, a w szczególności jego unijnego ośrodka dysponującego specjalistyczną wiedzą fachową w zakresie zwalczania przemytu migrantów i handlu ludźmi.
- (3) W 2016 r. zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. s) rozporządzenia (UE) 2016/794 zarząd Europolu ustanowił Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów jako takie unijne centrum dysponujące specjalistyczną wiedzą fachową. Od czasu jego utworzenia Centrum stale ewoluuje i rozszerza zakres działań, aby zapewnić jak

²⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW, Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj>.

najlepsze wsparcie państwom członkowskim jako dynamiczna platforma współpracy operacyjnej, wymiany informacji i koordynacji między państwami członkowskimi a partnerami zaangażowanymi w walkę z przemytem migrantów i handlem ludźmi. Wzrost liczby osób o nieuregulowanym statusie przybywających do Unii i niedozwolonych przemieszczeń w obrębie Unii, zdolność zorganizowanych grup przestępczych do szybkiego przystosowania się oraz rozwój nowych sposobów działania i zaawansowanych metod wskazują na pilną konieczność znacznego zwiększenia roli działającego w Europolu ośrodka Unii dysponującego specjalistyczną wiedzą fachową w zakresie zwalczania przemytu migrantów i handlu ludźmi przez nadanie temu ośrodkowi stałej struktury w ramach Europolu oraz przez podwyższenie poziomu jego zaangażowania we wspieranie państw członkowskich w zapobieganiu przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczaniu tych przestępstw. Nazwa tego ośrodka powinna brzmieć „Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów”.

- (4) Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów powinno zapewniać państwom członkowskim wsparcie strategiczne, operacyjne i techniczne w celu zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych przestępstw. Jego zadania strategiczne obejmują zapewnienie ram na potrzeby realizacji strategicznych i operacyjnych priorytetów Unii w drodze monitorowania tendencji w zakresie przemytu migrantów i handlu ludźmi. W tym celu powinno ono przygotowywać sprawozdania roczne, analizy strategiczne, oceny zagrożenia i aktualne informacje na temat sytuacji na szlakach migracyjnych i sposobów działania przemytników, w tym wskazania, że do przemytu migrantów i handlu ludźmi mogą być wykorzystywane podmioty prywatne. W kontekście realizacji swoich zadań strategicznych i operacyjnych Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów powinno współpracować z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych oraz w trakcie misji i operacji w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, w stosownych przypadkach, zgodnie z ich odpowiednimi mandatami i kompetencjami, a także zgodnie z zakresem działania Europolu.
- (5) Aby zacieśnić współpracę międzyagencyjną w zakresie przemytu migrantów i handlu ludźmi, Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów powinno zapewnić sposób zacieśnienia współpracy i wzmocnienia koordynacji między Europolem a innymi agencjami unijnymi, w szczególności z Eurojustem i Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, zgodnie z ich odpowiednimi ramami prawnymi, w tym w drodze uzgodnień roboczych między agencjami Unii.
- (6) Aby wspierać swoją analizę strategiczną w zakresie zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych przestępstw, Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów powinno, w obszarze zadań strategicznych, otrzymywać wsparcie w postaci ram współpracy obejmujących pracowników Europolu i zaangażowanie przedstawicieli Komisji, wyspecjalizowanych służb państw członkowskich, Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) i Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Co najmniej dwa razy w roku Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów powinno organizować spotkanie podmiotów reprezentowanych w Centrum, aby zapewnić skuteczne kierowanie i skuteczną koordynację na szczeblu Unii. Aby Centrum mogło wykonywać swoje zadania, inne odpowiednie struktury wewnętrzne Europolu powinny udzielać mu wszelkiego niezbędnego wsparcia. Aby zmaksymalizować skuteczność Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów, Europol powinien móc zapraszać do udziału

w działaniach, w szczególności, główne podmioty europejskiej multidyscyplinarnej platformy przeciwko zagrożeniom przestępstwami („EMPACT”), a także, w razie potrzeby, inne właściwe organy lub agencje Unii.

- (7) W ramach wsparcia operacyjnego i technicznego na rzecz państw członkowskich Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów powinno zapewniać koordynację działań procesowych i operacyjnych prowadzonych przez państwa członkowskie, w tym w drodze wspierania transgranicznej wymiany informacji i transgranicznych operacji i postępowań przygotowawczych prowadzonych przez państwa członkowskie, w szczególności w ramach EMPACT, w tym w drodze zapewniania wsparcia operacyjnego, technicznego, kryminalistycznego i finansowego. Europol powinien ponadto wspierać państwa członkowskie w identyfikowaniu przypadków przemytu migrantów i handlu ludźmi, w których konieczne będzie wszczęcie postępowań przygotowawczego, w razie potrzeby we współpracy z Eurojustem, przypadków wymagających utworzenia operacyjnych grup zadaniowych lub rozmieszczenia pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego oraz przypadków, które mogą wymagać współpracy z państwami trzecimi, w tym współpracy polegającej na wymianie danych osobowych.
- (8) Przekazywanie danych osobowych przez Europol do państw trzecich może – w przypadku braku decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony czy adekwatnych lub odpowiednich zabezpieczeń ochrony danych – odbywać się zgodnie z art. 25 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2016/794. Przekazywanie danych osobowych w indywidualnych przypadkach do celów zapobiegania przestępstwom, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie, wykrywania ich i ścigania karnego albo wykonywania kar może w szczególności okazać się niezbędne w przypadkach przemytu migrantów określonych przez Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów, które wymagają współpracy z państwami trzecimi.
- (9) W celu zwiększenia wsparcia operacyjnego i technicznego w zakresie zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych przestępstw Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów powinno, w zakresie zadań operacyjnych, angażować urzędników łącznikowych z państw członkowskich, Eurojustu i Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, aby zapewnić skuteczną, terminową i systematyczną koordynację i wymianę informacji w obszarze przeciwdziałania przemytowi migrantów i handlu ludźmi na szczeblu Unii, co oznaczać będzie ściślejszą współpracą międzyagencyjną w ramach odpowiednich kompetencji tych podmiotów oraz z państwami członkowskimi. Wszelkie niezbędne wsparcie powinny również zapewnić inne odpowiednie struktury wewnętrzne Europolu. Urzędnicy łącznikowi Eurojustu i Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinni być w tym celu oddelegowani do Europolu w charakterze stałych przedstawicieli. Europol powinien mieć możliwość angażowania innych właściwych organów lub agencji Unii, aby w stosownych przypadkach korzystać z wiedzy fachowej w zakresie ich kompetencji.
- (10) Oparta na partnerstwie platforma EMPACT zrzesza wiele różnych właściwych organów i stanowi ramy skoordynowanego reagowania na zorganizowaną i poważną przestępczość międzynarodową, a także pełni rolę katalizatora, jeżeli chodzi o wdrażanie unijnych polityk i strategii bezpieczeństwa. Aby w większym stopniu reagować w sposób multidyscyplinarny, całościowy i spójny na potrzeby zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi, powiązanym przestępstwom i czynnikom sprzyjającym przestępczości, a także zwalczania tych przestępstw i czynników, Europol i wszystkie kluczowe zainteresowane strony powinny zwiększyć swoje

powiązania w ramach EMPACT i wsparcie operacyjne w zakresie działań prowadzonych przez tę platformę.

- (11) Aby zapewnić odpowiedni udział organów sądowych w postępowaniach przygotowawczych dotyczących przestępstw związanych z przemytem migrantów i handlem ludźmi, należy ustalić – w ramach oceny przewidzianej w art. 69 ust. 1 rozporządzenie (UE) 2018/1727 – czy konieczne jest zwiększenie zakresu działania Eurojustu w związku z przemytem migrantów i zmianami zakresu działania Europolu.
- (12) Europol powinien stanowić unijne centrum informacji kryminalnych i działać jako dostawca usług, w szczególności przez zapewnianie bezpiecznej sieci wymiany danych, takiej jak aplikacja sieci bezpiecznej wymiany informacji (SIENA), w celu ułatwienia wymiany informacji między państwami członkowskimi, Europolem, innymi organami Unii, państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi. Aplikacja SIENA powinna umożliwiać szybką, bezpieczną i przyjazną dla użytkownika komunikację i wymianę operacyjnych i strategicznych informacji i danych wywiadowczych związanych z przestępczością oraz koncentrować się w dużym stopniu na interoperacyjności z innymi systemami Europolu oraz innych państw i organizacji współpracujących.
- (13) Aktywne zaangażowanie państw członkowskich i wymiana informacji z Europolem mają kluczowe znaczenie w kontekście zapewnienia kompleksowego i skoordynowanego unijnego podejścia do przeciwdziałania przemytowi migrantów. W celu zwiększenia zdolności państw członkowskich państwa członkowskie powinny wyznaczyć służby wyspecjalizowane w przeciwdziałaniu przemytowi migrantów i zapewnić im odpowiednie zasoby na potrzeby zapobiegania przemytowi migrantów i jego zwalczania oraz możliwość prowadzenia z Europolem efektywnej i skutecznej wymiany informacji na temat postępowań przygotowawczych. W celu zharmonizowania wymiany informacji na temat przemytu migrantów między państwami członkowskimi a Europolem, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wyznaczone przez nie służby zajmujące się przeciwdziałaniem przemytowi migrantów były bezpośrednio połączone z aplikacją SIENA, co ma ułatwić wymianę informacji. Jest to zgodne z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/977 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie wymiany informacji między organami ścigania państw członkowskich i uchylająca decyzję ramową Rady 2006/960/WSiSW Wymianę informacji z Europolem powinni również prowadzić urzędnicy łącznikowi państw członkowskich ds. imigracji oddelegowani do państw trzecich. W tym celu powinni oni być również połączeni z aplikacją SIENA, co ma zapewnić im możliwość efektywnego i skutecznego prowadzenia wymiany informacji.
- (14) Na potrzeby zapewnienia skutecznej wymiany informacji związanych z przemytem migrantów między państwami członkowskimi i z Europolem, zwłaszcza w sprawach dotyczących dużych siatek przestępczych, w których liczba podejrzanych jest znaczna, państwa członkowskie powinny stosować najodpowiedniejsze, zapewniane przez Europol narzędzia wspierające, takie jak specjalne automatyczne systemy ładowania danych. Z drugiej strony, aby uzyskać dostęp do wszystkich informacji i danych wywiadowczych dostępnych na szczeblu Unii w odpowiednich przypadkach i jak najlepiej je wykorzystywać, przy pełnym poszanowaniu odpowiednich zabezpieczeń służących ochronie danych, państwa członkowskie i agencje Unii powinny systematycznie korzystać z informacji Europolu w trakcie toczących się postępowań przygotowawczych dotyczących przemytu migrantów, w tym z wykorzystaniem zapewnianych przez Europol narzędzi wyszukiwania na zasadzie „trafienie/brak

trafienia”, takich jak techniczny interfejs systemu Kwerenda w systemach Europolu (QUEST+).

- (15) Aby zapobiegać transgranicznej poważnej przestępczości zorganizowanej i terroryzmowi, wykrywać takie przestępstwa i prowadzić w ich sprawie postępowania przygotowawcze, konieczna jest koordynacja i wspólne działania. Oprócz możliwości powołania przez państwo członkowskie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego zgodnie z decyzją ramową Rady z dnia 13 czerwca 2002 r. należy zapewnić możliwość powołania przez państwa członkowskie operacyjnej grupy zadaniowej w celu zwiększenia współpracy organów ścigania przy wsparciu ze strony Europolu. Dzięki temu mechanizmowi koordynacji między organami policyjnymi państw członkowskich a innymi organami ścigania powinny one być w stanie – przy wsparciu ze strony Europolu – prowadzić wspólne, skoordynowane i ukierunkowane działania w zakresie wywiadu kryminalnego i postępowania przygotowawczego w szczególności dotyczące siatek i grup przestępczych oraz pojedynczych podmiotów przestępczych, w tym osób stanowiących duże zagrożenie dla bezpieczeństwa i prowadzących działalność przestępczą zaliczaną do form przestępczości, w odniesieniu do których Europol jest właściwy. Aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie i skuteczność tego mechanizmu, państwa członkowskie, które tworzą operacyjną grupę zadaniową, uczestniczą w niej lub ją wspierają, powinny być w stanie zapewnić minimalny zestaw wymogów dotyczących ich aktywnego i terminowego zaangażowania, takich jak wymóg przekazywania Europolowi wszystkich istotnych informacji, a Europol powinien móc udzielać tym państwom członkowskim swojego zaawansowanego wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego, kryminalistycznego i finansowego. Państwa trzecie powinny mieć możliwość uczestniczenia w operacyjnej grupie zadaniowej lub jej wspierania.
- (16) W przypadku gdy działania w zakresie wywiadu kryminalnego prowadzone przez operacyjną grupę zadaniową skutkują wszczęciem postępowań przygotowawczych w co najmniej jednym państwie członkowskim, które może skorzystać z utworzenia wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego, lub jeżeli utworzenie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego może być korzystne w kontekście postępowań przygotowawczych wspieranych przez operacyjną grupę zadaniową, Europol powinien zaproponować zainteresowanym państwom członkowskim utworzenie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego i podjąć środki w celu udzielenia im pomocy zgodnie z art. 5 rozporządzenia (UE) 2016/794. W takich przypadkach Europol powinien w stosownych przypadkach ściśle współpracować z Eurojustem.
- (17) Europol powinien być w stanie rozmieszczać pracowników w tym oddelegowanych ekspertów krajowych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/794 na terytorium państwa członkowskiego na wniosek tego państwa członkowskiego w celu udzielania wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego i kryminalistycznego w porozumieniu z właściwymi organami tego państwa członkowskiego i za ich zgodą. Takie rozmieszczanie powinno odbywać się w szczególności w kontekście złożonych, zakrojonych na szeroką skalę priorytetowych postępowań przygotowawczych, w tym w kontekście wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, w stosownych przypadkach w porozumieniu z Eurojustem, lub operacyjnych grup zadaniowych. W ramach tych rozmieszczeń należy również wspierać dalsze kontrole bezpieczeństwa z wykorzystaniem baz danych Europolu lub krajowych baz danych w celu ułatwienia szybkiej wymiany informacji z myślą o wzmocnieniu kontroli na granicach zewnętrznych Unii (dodatkowe kontrole bezpieczeństwa), lub zespoły wspierające zarządzanie migracjami zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady

(UE) 2019/1896²¹. Europol powinien również korzystać z tych rozmieszczeń, aby wspierać państwa członkowskie w związku z ważnymi wydarzeniami międzynarodowymi. Europol powinien również mieć możliwość rozmieszczania pracowników i oddelegowanych ekspertów krajowych w państwach trzecich, z którymi współpracuje na podstawie decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony, umowy międzynarodowej zawartej między Unią a tym państwem trzecim na podstawie art. 218 TFUE lub umowy o współpracy między Europolem a tym państwem trzecim zawartej przed dniem 1 maja 2017 r.

- (18) W celu zapewnienia, aby Europol mógł udzielać skutecznego wsparcia w ramach rozmieszczania, przyjmujące państwo członkowskie powinno być w stanie zapewnić minimalny zestaw wymogów, takich jak wymóg przekazywania Europolowi wszystkich istotnych informacji. Europol powinien mieć możliwość szybkiego rozmieszczenia pracowników i oddelegowanych ekspertów krajowych nawet w wyjątkowo pilnych przypadkach. Rozmieszczeni pracownicy Europolu i oddelegowani eksperci krajowi powinni być w stanie wykonywać czynności dotyczące przetwarzania danych w ramach postępowania przygotowawczego niewiążące się ze stosowaniem środków przymusu w porozumieniu z właściwymi organami zainteresowanego państwa członkowskiego i za ich zgodą, oraz zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/794 w sprawie Europolu i prawem krajowym tego państwa członkowskiego.
- (19) Co więcej, w kontekście rozmieszczania pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego Europol powinien utworzyć rezerwę wysoko wykwalifikowanych ekspertów w zakresie ścigania przestępstw z państw członkowskich o specjalistycznych profilach, którzy mogą zostać niezwłocznie oddani do dyspozycji Europolu w celu rozmieszczenia operacyjnego z myślą o zapewnieniu specjalistycznego wsparcia. W skład rezerwy ekspertów powinni wchodzić specjaliści w dziedzinie analizy kryminalnej, kryminalistyki, postępowań przygotowawczych, języków i koordynacji. Państwa członkowskie powinny zapewnić dyspozycyjność swoich ekspertów do celów udziału w rozmieszczeniu pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego w charakterze oddelegowanych ekspertów krajowych na żądanie Europolu. Obowiązek ten nie powinien mieć zastosowania do państw trzecich, w których Europol rozmieszcza pracowników i oddelegowanych ekspertów krajowych do celów wsparcia operacyjnego.
- (20) Wzmocnienie ram prawnych Europolu stanowi okazję do wyjaśnienia, że cele Europolu powinny również wyraźnie obejmować naruszenia unijnych środków ograniczających. Unijne środki ograniczające są podstawowym narzędziem służącym ochronie wartości Unii, jej bezpieczeństwa, niezależności i integralności, umacnianiu i wspieraniu demokracji, państwa prawnego, praw człowieka i zasad prawa międzynarodowego oraz utrzymaniu pokoju międzynarodowego, zapobieganiu konfliktom i wzmacnianiu bezpieczeństwa międzynarodowego zgodnie z celami i zasadami Karty Narodów Zjednoczonych. Naruszenia unijnych środków ograniczających stanowią zatem formę przestępczości mającą wpływ na wspólny interes objęty polityką Unii, w odniesieniu do której to formy przestępczości Europol

²¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj?locale=pl>).

powinien być uprawniony do podejmowania działania w celu wsparcia i wzmocnienia działań podejmowanych przez państwa członkowskie.

- (21) [Zgodnie z art. 3 Protokołu (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Irlandia powiadomiła o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.] LUB
- (22) [Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Irlandia nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.]
- (23) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (24) [Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725²² skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych; swoją opinię wydał on w dniu [...] r.²³
- (25) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia – polegające na zwiększeniu skuteczności zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi, wykrywania tych przestępstw oraz prowadzenia stosownych postępowań przygotowawczych w tym zakresie – nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający samodzielnie przez państwa członkowskie w związku z transnarodowym charakterem tych przestępstw, natomiast ze względu wpływ współpracy i wymiany informacji możliwe jest lepsze osiągnięcie tych celów na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (26) W niniejszym rozporządzeniu w pełni respektuje się prawa podstawowe i zabezpieczenia i przestrzega zasad uznanych w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”), w szczególności prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego oraz prawo do ochrony danych osobowych, określonych w art. 7 i 8 Karty oraz art. 16 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- (27) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) 2016/794,

²² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE, Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

²³ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się przepisy mające na celu zacieśnienie współpracy policyjnej i wsparcie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol) w zapobieganiu przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczaniu tych przestępstw przez:

- a) ustanowienie w ramach Europolu Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów oraz ram zarządzania w celu regulowania i wspierania jego działalności;
- b) zacieśnianie współpracy i poprawę koordynacji między państwami członkowskimi, Europolem i innymi agencjami Unii;
- c) intensyfikację wymiany informacji między państwami członkowskimi i z Europolem;
- d) zapewnienie Europolowi narzędzi niezbędnych do wspierania i wzmacniania działań i współpracy właściwych organów państw członkowskich w zakresie zapobiegania przestępstwom wchodzącym w zakres celów Europolu i zwalczania tych przestępstw;
- e) zwiększenie współpracy między Europolem a państwami trzecimi.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „przemyt migrantów” oznacza każde z działań, o których mowa w art. 3, 4 i 5 dyrektywy [XXX] *[w sprawie ustanowienia norm minimalnych dotyczących zapobiegania i przeciwdziałania ułatwianiu niedozwolonego wjazdu do Unii, tranzytu przez jej terytorium i pobytu na nim oraz zastępująca dyrektywę Rady 2002/90/WE i decyzję ramową Rady 2002/946 WSiSW]*²⁴;
- 2) „handel ludźmi” oznacza każde z działań, o których mowa w art. 2 i 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE²⁵;
- 4) „właściwe organy” oznaczają właściwe organy państw członkowskich, których definicję podano w art. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) 2016/794;
- 5) „urzędnik łącznikowy ds. imigracji” oznacza urzędnika łącznikowego oddelegowanego do państwa trzeciego przez właściwe organy państwa członkowskiego, zgodnie z jego prawem krajowym, do zajmowania się kwestiami

²⁴ [wstawić tytuł i odesłanie do publikacji].

²⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW, Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/36/oj>).

związanymi z imigracją, w tym gdy kwestie te stanowią jedynie część obowiązków tego urzędnika łącznikowego.

Rozdział II

RAMY ZARZĄDZANIA EUROPEJSKIEGO CENTRUM ZWALCZANIA PRZEMYTU MIGRANTÓW

Artykuł 3

Europejskie Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów

W ramach Europolu ustanawia się Europejskie Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów jako ośrodek Unii dysponujący specjalistyczną wiedzą fachową, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia (UE) 2016/794. Centrum to wspiera państwa członkowskie w zapobieganiu przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz w zwalczaniu tych przestępstw oraz wykonuje zadania określone w art. 5 i 6.

Artykuł 4

Skład Europejskiego Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów

1. Europejskie Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów składa się z pracowników Europolu i angażuje przedstawicieli następujących podmiotów w wykonywanie zadań strategicznych, o których mowa w art. 5:
 - a) po jednym przedstawicielu każdego państwa członkowskiego z krajowej wyspecjalizowanej służby, o której mowa w art. 7;
 - b) przedstawiciela Eurojustu;
 - c) przedstawiciela Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej;
 - d) według uznania Europolu i po konsultacji z państwami członkowskimi – co najmniej jednego przedstawiciela uczestniczącego we wdrażaniu pod kątem operacyjnym unijnych priorytetów strategicznych i operacyjnych w zakresie zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych przestępstw, w szczególności za pośrednictwem europejskiej multidyscyplinarnej platformy przeciwko zagrożeniom przestępczymi (EMPACT).

Co najmniej dwa razy w roku Europejskie Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów organizuje spotkanie podmiotów, o których mowa w lit. a)–d), w którym uczestniczy również Komisja.

Do udziału w działaniach, o których mowa w art. 5, Europol może zaprosić inne podmioty w tym inne właściwe organy lub agencje Unii.

2. Europejskie Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów składa się z pracowników Europolu i angażuje przedstawicieli następujących podmiotów w wykonywanie zadań operacyjnych, o których mowa w art. 6:

- a) w przypadku każdego państwa członkowskiego – oficera łącznikowego, o którym mowa w art. 8 rozporządzenia (UE) 2016/794, specjalnie wyznaczonego do zajmowania się kwestiami przemytu migrantów;
- b) urzędnika łącznikowego Eurojustu w charakterze stałego przedstawiciela przy Europolu;
- c) urzędnika łącznikowego Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej w charakterze stałego przedstawiciela przy Europolu.

Do udziału w działaniach, o których mowa w art. 6, Europol może zaprosić inne podmioty w tym inne właściwe organy lub agencje Unii.

- 3. Do celów ust. 2 niniejszego artykułu oraz zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. g) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727²⁶ Eurojust oddelegowuje urzędnika łącznikowego działającego zgodnie z tym rozporządzeniem do Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów.
- 4. Do celów ust. 2 niniejszego artykułu oraz art. 68 ust. 1 lit. b), art. 87 ust. 1 lit. d) i art. 90 rozporządzenia (UE) 2019/1896, a także zgodnie z art. 68 ust. 2 i 5 tego rozporządzenia Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej oddelegowuje urzędnika łącznikowego działającego zgodnie z tym rozporządzeniem do Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów.
- 5. Do celów ust. 1 i 2 oraz aby ułatwić realizację zadań strategicznych i operacyjnych określonych w art. 5 i 6 niniejszego rozporządzenia, Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów otrzymuje niezbędne wsparcie ze strony wszystkich innych odpowiednich części wewnętrznych struktur Europolu.

Artykuł 5

Zadania strategiczne Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów

Zadania strategiczne Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów obejmują:

- a) dostarczanie analiz strategicznych i ocen zagrożenia, aby pomóc Radzie i Komisji w określaniu priorytetów strategicznych i operacyjnych Unii w zakresie zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych przestępstw, zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/794;
- b) zapewnienie ram wspierających wdrażanie pod kątem operacyjnym unijnych priorytetów strategicznych i operacyjnych w zakresie zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych przestępstw, w szczególności za pośrednictwem EMPACT, zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/794;
- c) wspieranie koordynacji, współpracy i wymiany informacji w zakresie przemytu migrantów i handlu ludźmi między agencjami Unii, szczególnie z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Eurojustem oraz w stosownych

²⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz zastąpienia i uchylecia decyzji Rady 2002/187/WSiSW, Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 138, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>.

przypadkach z innymi właściwymi organami lub agencjami Unii, zgodnie z ich odpowiednimi ramami prawnymi, w tym w drodze uzgodnień roboczych między nimi, zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. j) rozporządzenia (UE) 2016/794;

- d) monitorowanie przemytu migrantów i handlu ludźmi na terenie Unii i państw trzecich, we współpracy z państwami członkowskimi, właściwymi organami lub agencjami Unii oraz, w stosownych przypadkach, państwami trzecimi, zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. f) rozporządzenia (UE) 2016/794, oraz regularne przekazywanie informacji państwom członkowskim i Komisji, w tym zagregowanych danych statystycznych i informacji na temat aktualizacji sytuacji na podstawie informacji wymienianych przez państwa członkowskie;
- e) dostarczanie analiz strategicznych i ocen zagrożenia, aby wspierać wprowadzanie operacyjnych grup zadaniowych, o których mowa w art. 5a rozporządzenia (UE) 2016/794, oraz rozmieszczania pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego, o którym mowa w art. 5b rozporządzenia (UE) 2016/794, zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. f) rozporządzenia (UE) 2016/794;
- f) dostarczanie analiz strategicznych i ocen zagrożenia, aby wspierać wykonanie art. 6 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/794 dotyczącego wnioskowania o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie przemytu migrantów i handlu ludźmi, zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. f) rozporządzenia (UE) 2016/794;
- g) dostarczanie państwom członkowskim i Komisji oraz w stosownych przypadkach właściwym agencjom lub organom Unii analiz strategicznych i ocen zagrożenia dotyczących szlaków i sposobów działania wykorzystywanych w zakresie przemytu migrantów i handlu ludźmi, w tym wskazania, że do przemytu migrantów i handlu ludźmi mogą być wykorzystywane podmioty prywatne, zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. f) rozporządzenia (UE) 2016/794;
- h) dostarczanie państwom członkowskim i Komisji oraz w stosownych przypadkach właściwym agencjom lub organom Unii analiz strategicznych i ocen zagrożenia w zakresie zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych przestępstw, zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. f) rozporządzenia (UE) 2016/794;
- i) sporządzanie rocznego sprawozdania na temat przemytu migrantów i handlu ludźmi, określanie głównych priorytetów operacyjnych i ewentualnych powiązanych działań na szczeblu Unii, zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. f) rozporządzenia (UE) 2016/794.

Artykuł 6

Zadania operacyjne Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów

Zadania operacyjne Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów obejmują:

- a) koordynowanie, organizowanie i wdrażanie działań procesowych i operacyjnych mających na celu wspieranie i wzmacnianie działań właściwych organów państw członkowskich w zakresie zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych przestępstw, w tym w przypadku gdy przestępstwa te są ułatwiane, propagowane lub popełniane z wykorzystaniem internetu, w tym mediów społecznościowych, a także w kontekście rozmieszczania pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego, zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. c) i m) rozporządzenia (UE) 2016/794;

- b) wspieranie prowadzonych przez państwa członkowskie transgranicznych działań w zakresie wymiany informacji, transgranicznych operacji i postępowań przygotowawczych w obszarze przemytu migrantów i handlu ludźmi, a także wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych i operacyjnych grup zadaniowych, między innymi przez dostarczanie wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego, kryminalistycznego i finansowego, zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. h) rozporządzenia (UE) 2016/794;
- c) zapewnianie wsparcia administracyjnego, logistycznego, finansowego i operacyjnego działań operacyjnych prowadzonych przez państwa członkowskie, w szczególności za pośrednictwem EMPACT, zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/794;
- d) wspieranie dyrektora wykonawczego Europolu w ocenianiu – zgodnie z art. 5b ust. 3 rozporządzenia (UE) 2016/794 – składanych przez państwa członkowskie wniosków o rozmieszczenie pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego w związku z przemytem migrantów i handlem ludźmi, w tym w ustalaniu hierarchii takich wniosków na podstawie potrzeb operacyjnych;
- e) identyfikowanie przypadków przemytu migrantów i handlu ludźmi, które mogą wymagać utworzenia operacyjnej grupy zadaniowej zgodnie z art. 5a rozporządzenia (UE) 2016/794, oraz informowanie o takich przypadkach dyrektora wykonawczego Europolu;
- f) identyfikowanie przypadków przemytu migrantów i handlu ludźmi, które mogą wymagać rozmieszczenia pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego zgodnie z art. 5b rozporządzenia (UE) 2016/794, oraz informowanie o takich przypadkach dyrektora wykonawczego Europolu;
- g) identyfikowanie przypadków przemytu migrantów i handlu ludźmi, które mogą wymagać zastosowania art. 6 rozporządzenia (UE) 2016/794 dotyczącego wniosków Europolu o wszczęcie postępowania przygotowawczego, oraz informowanie o takich przypadkach dyrektora wykonawczego Europolu;
- h) identyfikowanie przypadków przemytu migrantów i handlu ludźmi, które mogą wymagać współpracy z państwami trzecimi, w tym polegającej na wymianie danych osobowych.

Rozdział III

WSPÓŁPRACA MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI A EUROPEM W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA PRZEMYTOWI MIGRANTÓW I HANDLOWI LUDŹMI ORAZ ZWALCZANIA TYCH PRZESTĘPSTW

Artykuł 7

Krajowe służby wyspecjalizowane w zapobieganiu przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczaniu tych przestępstw

1. Najpóźniej rok po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia każde państwo członkowskie wyznacza co najmniej jedną wyspecjalizowaną służbę w ramach swoich właściwych organów, zgodnie z prawem krajowym, w celu zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych przestępstw, w tym w drodze postępowań przygotowawczych. Każde państwo członkowskie niezwłocznie informuje Komisję o wyznaczeniu takiej służby.

2. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego wyspecjalizowane służby wyznaczone zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu gromadziły wszystkie istotne informacje dotyczące postępowań przygotowawczych w sprawie przemytu migrantów i handlu ludźmi i wynikające z takich postępowań oraz aby jak najszybciej przekazywały te informacje Europolowi i innym państwom członkowskim zgodnie z art. 8.
3. Najpóźniej rok po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia każde państwo członkowskie połączy swoje wyspecjalizowane służby wyznaczone zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu bezpośrednio z aplikacją sieci bezpiecznej wymiany informacji (SIENA) Europolu, o której mowa w art. 2 lit. w) rozporządzenia (UE) 2016/794. Każde państwo członkowskie niezwłocznie informuje Komisję o takim połączeniu.
4. Każde państwo członkowskie zapewnia swoim wyspecjalizowanym służbom wyznaczonym zgodnie z ust. 1 odpowiednie zasoby w celu zapewnienia, aby te wyspecjalizowane służby były przygotowane do skutecznego zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz do skutecznego zwalczania tych przestępstw, a także do gromadzenia i wymiany informacji zgodnie z ust. 2 w sposób skuteczny i wydajny.
5. Każde państwo członkowskie udostępnia odpowiednią liczbę pracowników wyspecjalizowanych służb wyznaczonych zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu do rezerwy, o której mowa w art. 5b ust. 6 rozporządzenia (UE) 2016/794, tak aby ci pracownicy mogli uczestniczyć w rozmieszczaniu pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego w charakterze oddelegowanych ekspertów krajowych.

Artykuł 8

Przekazywanie informacji dotyczących przestępstw polegających na przemyśle migrantów i handlu ludźmi Europolowi i państwom członkowskim

1. Każde państwo członkowskie, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/794, przekazuje Europolowi informacje będące w posiadaniu krajowych właściwych organów i dotyczące przestępstw polegających na przemyśle migrantów i handlu ludźmi.
2. Każde państwo członkowskie przekazuje Europolowi w odpowiednim czasie informacje, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.
3. Każde państwo członkowskie przekazuje innym państwom członkowskim i jednocześnie Europolowi informacje będące w posiadaniu krajowych właściwych organów i dotyczące przestępstw polegających na przemyśle migrantów i handlu ludźmi, jeżeli istnieją obiektywne powody, by sądzić, że takie informacje mogą być istotne dla tych innych państw członkowskich do celów zapobiegania takim przestępstwom, ich wykrywania lub prowadzenia w ich sprawie postępowania przygotowawczego w tych państwach członkowskich.
4. Każde państwo członkowskie korzysta z aplikacji SIENA do przekazywania innym państwom członkowskim i Europolowi informacji, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, zgodnie z art. 8 ust. 4 i art. 18 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (UE) 2016/794.
5. Każde państwo członkowskie zapewnia swoim urzędnikom łącznikowym ds. imigracji połączenie z aplikacją SIENA. Jeżeli zapewnienie urzędnikowi łącznikowemu ds. imigracji połączenia z aplikacją SIENA nie jest możliwe z uzasadnionych przyczyn technicznych związanych z sytuacją w państwie trzecim będącym państwem

oddelegowania, taki urzędnik łącznikowy ds. imigracji przedkłada właściwemu organowi krajowemu informacje, o którym mowa w ust. 1, przy wykorzystaniu innych bezpiecznych kanałów. Wspomniany właściwy organ przekazuje te informacje Europolowi, bezpośrednio lub za pośrednictwem jednostki krajowej Europolu, korzystając z SIENA.

Rozdział IV

ZWIĘKSZANIE WSPARCIA EUROPOLU NA RZECZ ZWALCZANIA PRZEMYTU MIGRANTÓW I HANDLU LUDŹMI

Artykuł 9

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2016/794

W rozporządzeniu (UE) 2016/794 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 dodaje się lit. w), x) i y) w brzmieniu:

„w) »SIENA« oznacza aplikację sieci bezpiecznej wymiany informacji, zarządzaną przez Europol, która ma na celu ułatwianie wymiany informacji;

x) »operacyjna grupa zadaniowa« oznacza mechanizm koordynacji ustanowiony przez państwa członkowskie między ich właściwymi organami przy wsparciu Europolu na potrzeby przeprowadzania wspólnych, skoordynowanych i ukierunkowanych działań w zakresie wywiadu kryminalnego i postępowań przygotowawczych dotyczących przestępstwa wchodzącego w zakres celów Europolu, które wymaga podjęcia skoordynowanych i uzgodnionych działań;

y) »rozmieszczenie pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego« oznacza rozmieszczenie pracowników Europolu lub oddelegowanych ekspertów krajowych na terytorium państwa członkowskiego na wniosek tego państwa członkowskiego w celu udzielania wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego i kryminalistycznego w porozumieniu z właściwymi organami tego państwa członkowskiego i za ich zgodą.”;

2) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) koordynuje, organizuje i prowadzi działania procesowe i operacyjne mające na celu wspieranie i wzmocnienie działań właściwych organów państw członkowskich realizowanych:

(i) wspólnie z właściwymi organami państw członkowskich;

(ii) w ramach wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, zgodnie z art. 5, w stosownych przypadkach w porozumieniu z Eurojustem;

(iii) w kontekście operacyjnych grup zadaniowych zgodnie z art. 5a;

(iv) w kontekście rozmieszczeń pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego zgodnie z art. 5b;”;

(ii) lit. h) otrzymuje brzmienie:

„h) wspiera prowadzone przez państwa członkowskie transgraniczne działania w zakresie wymiany informacji, transgraniczne operacje i postępowania przygotowawcze, a także

wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze i operacyjne grupy zadaniowe, między innymi dostarczając wsparcie analityczne, operacyjne, techniczne, kryminalistyczne i finansowe;”;

(iii) lit. l) otrzymuje brzmienie:

„l) rozwija ośrodki Unii dysponujące specjalistyczną wiedzą fachową w zakresie zwalczania niektórych rodzajów przestępstw objętych celami Europolu, w tym Europejskie Centrum ds. Walki z Cyberprzestępczością oraz – zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../...* [*rozporządzenie w sprawie zwalczania przemytu migrantów*] – Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów;

* *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... z dnia ... r. w sprawie wzmocnienia współpracy policyjnej w odniesieniu do zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi, wykrywania tych przestępstw oraz prowadzenia stosownych postępowań przygotowawczych w tym zakresie i w sprawie zwiększenia wsparcia Europolu na rzecz zapobiegania tego rodzaju przestępstwom i ich zwalczania oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2016/794 (Dz.U. L ..., ELI: ...)*”;

(iv) lit. s) otrzymuje brzmienie:

„s) ułatwia prowadzenie wspólnych, skoordynowanych i ukierunkowanych działań w zakresie wywiadu kryminalnego i postępowań przygotowawczych, m.in. w odniesieniu do osób, o których mowa w lit. r), również za pośrednictwem operacyjnych grup zadaniowych i przez rozmieszczanie pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego;”;

(v) dodaje się lit. za) w brzmieniu:

„za) wspiera państwa członkowskie w skutecznym i wydajnym przetwarzaniu danych biometrycznych.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Realizując swoje zadania, Europol nie stosuje środków przymusu.

Pracownicy Europolu mogą zapewniać właściwym organom państw członkowskich wsparcie operacyjne podczas wykonywania przez te organy czynności w ramach postępowania przygotowawczego – na ich wniosek i zgodnie z ich prawem krajowym – w kontekście wdrażania operacyjnych grup zadaniowych i rozmieszczania pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego, w szczególności przez ułatwianie transgranicznej wymiany informacji, zapewnianie wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego i kryminalistycznego oraz zapewnianie swojej obecności podczas wykonywania czynności w ramach postępowania przygotowawczego.

Pracownicy Europolu są uprawnieni do samodzielnego wykonywania czynności w ramach postępowania przygotowawczego niewiążących się ze stosowaniem środków przymusu, o ile państwo członkowskie zwróciło się o to do Europolu zgodnie ze swoim prawem krajowym, a dyrektor wykonawczy upoważnił pracowników Europolu do wykonania żądanych czynności w ramach postępowania przygotowawczego niewiążących się ze stosowaniem środków przymusu.

Pracownicy Europolu wykonują wspomniane czynności w ramach postępowania przygotowawczego niewiążące się ze stosowaniem środków przymusu w porozumieniu z właściwymi organami zainteresowanego państwa członkowskiego i za ich zgodą oraz zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i prawem krajowym tego państwa członkowskiego.”;

3) dodaje się art. 5a i 5b w brzmieniu:

Operacyjne grupy zadaniowe

1. Państwa członkowskie mogą utworzyć operacyjną grupę zadaniową na czas trwania określonych specjalnych działań w zakresie wywiadu kryminalnego lub prowadzenia określonych specjalnych postępowań przygotowawczych. Europol ułatwia tworzenie operacyjnej grupy zadaniowej i udziela wsparcia w procesie jej wdrażania.
2. Państwa członkowskie tworzące operacyjną grupę zadaniową uzgadniają z Europolem kwestie dotyczące planowania, koordynowania i realizacji działań w zakresie wywiadu kryminalnego podejmowanych przez tę operacyjną grupę zadaniową oraz prowadzonych przez nią postępowań przygotowawczych.
3. Państwa członkowskie tworzące operacyjną grupę zadaniową zapewniają spójność i synergie z ramami europejskiej multidyscyplinarnej platformy przeciwko zagrożeniom przestępczymi (EMPACT).
4. Państwa członkowskie tworzące operacyjną grupę zadaniową mogą podjąć decyzję o zaproszeniu innych państw członkowskich, państw trzecich oraz innych partnerów, o których mowa w art. 23, do udziału w tej operacyjnej grupie zadaniowej lub do wspierania jej działalności. Państwa trzecie i inni partnerzy biorą udział w operacyjnej grupie zadaniowej zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.
5. Na potrzeby wspierania procesu wdrażania operacyjnej grupy zadaniowej Europol udziela wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego, kryminalistycznego i finansowego przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu zgodnie z ust. 2.
6. Każde państwo członkowskie tworzące operacyjną grupę zadaniową, uczestniczące w takiej grupie lub wspierające jej działalność podejmuje następujące działania zgodnie z ustaleniami dotyczącymi planowania, koordynowania i realizacji działań, o których mowa w ust. 2:
 - a) niezwłocznie przekazuje Europolowi i pozostałym państwom członkowskim tworzącym operacyjną grupę zadaniową, uczestniczącym w tej grupie lub wspierającym jej działalność wszelkie istotne informacje za pośrednictwem SIENA lub, w stosownych przypadkach, udostępnia te informacje bezpośrednio zgodnie z art. 20 ust. 2a;
 - b) korzysta ze wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego, kryminalistycznego i finansowego udzielanego przez Europol;
 - c) podejmuje określone specjalne działania w zakresie wywiadu kryminalnego i wszczyna określone specjalne postępowania przygotowawcze zgodnie z prawem krajowym w przypadkach, w których jest to konieczne do zwalczania przestępstw, którymi zajmuje się dana operacyjna grupa zadaniowa;
 - d) wszczyna równoległe dochodzenia finansowe zgodnie z prawem krajowym i prawem Unii w celu identyfikacji i zajmowania mienia pochodzącego z przestępstwa;
 - e) angażuje swoich urzędników łącznikowych rozmieszczonych w państwach trzecich, w których prowadzi się postępowania przygotowawcze w związku z działalnością przestępczą, w prace operacyjnej grupy zadaniowej, aby zacieśniać współpracę i sprzyjać wymienianiu się informacjami oraz aby przekazywać Europolowi gromadzone informacje zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym.

7. Dyrektor wykonawczy może zaproponować właściwym organom zainteresowanych państw członkowskich utworzenie operacyjnej grupy zadaniowej za pośrednictwem ich jednostek krajowych, jeżeli uzna, że wnosiłby to wartość dodaną w zwalczanie przestępstw wchodzących w zakres celów Europolu.
8. Zarząd przyjmuje przepisy wykonawcze regulujące kwestie związane z ustanawianiem i wdrażaniem operacyjnych grup zadaniowych.

Artykuł 5b

Rozmieszczenie pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego

1. Państwo członkowskie może – zgodnie ze swoim prawem krajowym – wystąpić z wnioskiem o rozmieszczenie pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego na swoim terytorium, aby skorzystać ze wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego, kryminalistycznego i finansowego udzielanego przez Europol w celu przeciwdziałania przestępstwom i zwalczania przestępstw wchodzących w zakres celów Europolu.
2. Rozmieszczenia pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego dokonuje się w kontekście zakrojonych na szeroką skalę postępowań przygotowawczych wymagających wsparcia ze strony Europolu, w tym w kontekście wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych lub operacyjnych grup zadaniowych, w celu zapewnienia wsparcia przy przeszukiwaniu odpowiednich bazy danych, aby wzmocnić kontrole na granicach zewnętrznych Unii, w kontekście zespołów wspierających zarządzanie migracjami zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 lub w celu udzielenia państwom członkowskim wsparcia w przypadku wystąpienia poważnych incydentów o charakterze międzynarodowym.
3. Dyrektor wykonawczy ocenia wniosek złożony przez państwo członkowskie zgodnie z ust. 1 i może zatwierdzić rozmieszczenie pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego w określonym terminie, który może zostać przedłużony, w zależności od potrzeb operacyjnych Europolu i zasobów pozostających do jego dyspozycji. Dyrektor wykonawczy wydaje swoją decyzję w oparciu o ocenę ryzyka.
4. Po zatwierdzeniu przez dyrektora wykonawczego wniosku złożonego przez państwo członkowskie zgodnie z ust. 1 dane państwo członkowskie i Europol wspólnie uzgadniają warunki rozmieszczenia pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego. Pracownicy Europolu i oddelegowani eksperci krajowi rozmieszczeni w państwie członkowskim prowadzą współpracę zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia, w szczególności zgodnie z jego art. 4 ust. 5, a także zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskiego, na terytorium którego dokonano rozmieszczenia.
5. W wyjątkowo pilnych przypadkach wymagających niezwłocznego rozmieszczenia pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego na terytorium państwa członkowskiego dane państwo członkowskie i dyrektor wykonawczy zapewniają podjęcie działań przedstawionych w ust. 1, 3 i 4 w ciągu 72 godzin.
6. Europol tworzy rezerwę ekspertów z państw członkowskich na potrzeby rozmieszczania pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego. W skład tej rezerwy wchodzi eksperci pracujący w swoich państwach członkowskich, którzy mogą zostać niezwłocznie oddani do dyspozycji Europolu w celu ich rozmieszczenia. Państwa członkowskie zapewniają dyspozycyjność swoich ekspertów do celów udziału w rozmieszczeniu pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego w charakterze oddelegowanych ekspertów krajowych na żądanie Europolu.

7. Państwo członkowskie, na którego terytorium dokonuje się rozmieszczenia pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego, podejmuje następujące działania zgodnie z uzgodnionymi warunkami, o których mowa w ust. 4:
- a) niezwłocznie przekazuje Europolowi wszelkie istotne informacje, w miarę możliwości przez bezpośrednie udostępnienie informacji przechowywanych w krajowych bazach danych pracownikom Europolu i oddelegowanym ekspertom krajowym rozmieszczonym na swoim terytorium zgodnie ze swoim prawem krajowym;
 - b) korzysta ze wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego i kryminalistycznego udzielanego przez pracowników Europolu rozmieszczonych na swoim terytorium;
 - c) zapewnia pracownikom Europolu i oddelegowanym ekspertom krajowym rozmieszczonym na swoim terytorium możliwość bycia obecnymi przy dokonywaniu czynności w ramach postępowania przygotowawczego.
8. Dyrektor wykonawczy może zaproponować właściwym organom danego państwa członkowskiego rozmieszczenie pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego na terytorium tego państwa za pośrednictwem jego jednostki krajowej, jeżeli dyrektor wykonawczy uzna, że wnosiłby to wartość dodaną w przeciwdziałanie przestępstwom lub zwalczanie przestępstw wchodzących w zakres celów Europolu.
9. Zarząd przyjmuje przepisy wykonawcze regulujące kwestie związane z przygotowaniem i wdrażaniem rozmieszczenia pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego, w tym przepisy dotyczące liczby i profili ekspertów, którzy mają wchodzić w skład rezerwy, oraz wszelkich późniejszych zmian składu tej rezerwy.
10. Przepisy niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio w przypadku gdy rozmieszczenia pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego dokonuje się w państwie trzecim na podstawie wskazanej w art. 25 ust. 1 lit. a), b) lub c).

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj?locale=pl>).”;

(5) art. 18 ust. 2 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) ułatwiania, w tym za pośrednictwem aplikacji SIENA, wymiany informacji między państwami członkowskimi, Europolem, innymi organami Unii, państwami trzecimi, organizacjami międzynarodowymi i podmiotami prywatnymi;”;

(6) W załączniku I wprowadza się następujące zmiany:

a) tiret szóste („przemyt imigrantów”) otrzymuje brzmienie:

„– przemyt migrantów”;

b) dodaje się tiret w brzmieniu:

„– naruszenie unijnych środków ograniczających”.

Rozdział V

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 10

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

1.	STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY	3
1.1.	Tytuł wniosku/inicjatywy	3
1.2.	Obszary polityki, których dotyczy wnioski.....	3
1.3.	Wniosek dotyczy	3
1.4.	Cel(e)	3
1.4.1.	<i>Cel(e) ogólny(e)</i>	3
1.4.2.	<i>Cel(e) szczegółowy(e)</i>	4
1.4.3.	<i>Oczekiwane wyniki i wpływ.....</i>	10
1.4.4.	<i>Wskaźniki dotyczące realizacji celów</i>	10
1.5.	Uzasadnienie wniosku/inicjatywy	13
1.5.1.	<i>Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy.....</i>	13
1.5.2.	<i>Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.....</i>	14
1.5.3.	<i>Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań</i>	15
1.5.4.	<i>Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami</i>	15
1.5.5.	<i>Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków.....</i>	16
1.6.	Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy	17
1.7.	Planowane metody wykonania budżetu	17
2.	ŚRODKI ZARZĄDZANIA	18
2.1.	Zasady nadzoru i sprawozdawczości.....	18
2.2.	System zarządzania i kontroli	18
2.2.1.	<i>Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli</i>	18
2.2.2.	<i>Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia.....</i>	19
2.2.3.	<i>Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)</i>	19
2.3.	Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom	21
3.	SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY	21

3.1.	Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ	21
3.2.	Szacunkowy wpływ na wydatki	22
3.2.1.	<i>Synteza szacunkowego wpływu na wydatki.....</i>	22
3.2.2.	<i>Szacunkowy wpływ na środki Europolu.....</i>	23
3.2.3.	<i>Szacunkowy wpływ na zasoby ludzkie Europolu.....</i>	25
3.2.4.	<i>Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi</i>	31
3.2.5.	<i>Udział osób trzecich w finansowaniu.....</i>	31
3.3.	Szacunkowy wpływ na dochody.....	32

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI – „AGENCJE”

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzmocnienia współpracy policyjnej w odniesieniu do zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi, wykrywania tych przestępstw oraz prowadzenia stosownych postępowań przygotowawczych w tym zakresie i w sprawie zwiększenia wsparcia Europolu na rzecz zapobiegania tego rodzaju przestępstwom oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2016/794

Niniejszy wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie zwalczania przemytu migrantów i handlu ludźmi stanowi element spójnego pakietu obejmującego również wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie zapobiegania i przeciwdziałania ułatwianiu niedozwolonego wjazdu, tranzytu i pobytu. Wspólnym celem tych wniosków jest „modernizacja ram prawnych pod kątem walki z przemytem migrantów, aby zapewnić [...] narzędzia prawne i operacyjne niezbędne do reagowania na nowe sposoby działania przemytników”, jak określono w programie prac Komisji na 2024 r. ogłoszonym 17 października 2023 r.

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek

Dziedzina polityki: Sprawy wewnętrzne

Działanie: Bezpieczeństwo

12 10 01: Europol

1.3. Wniosek dotyczy

☐ nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego²⁷

☒ przedłużenia bieżącego działania

☐ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(e)

W odpowiedzi na pilne potrzeby operacyjne i po zidentyfikowaniu luk w obszarze przeciwdziałania przemytowi migrantów w programie prac Komisji na 2024 r. ogłoszono, że Komisja „zapropонуje [...] modernizację ram prawnych pod kątem walki z przemytem migrantów, aby zapewnić nam narzędzia prawne i operacyjne niezbędne do reagowania na nowe sposoby działania przemytników” (zob. COM(2023) 638 final). Proponowana modernizacja stanowiła następstwo oświadczeń złożonych przez przewodniczącą Ursulę von der Leyen

²⁷

O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

w orędziu o stanie Unii z 2023 r. Oczekuje się, że ta inicjatywa ustawodawcza usprawni walkę z przemytem migrantów i handlem ludźmi, w szczególności poprzez zwiększenie wsparcia Europolu mającego na celu ułatwienie państwom członkowskim zwalczanie przemytu migrantów, handlu ludźmi i innych powiązanych form przestępczości wchodzących w zakres działania Europolu.

Ogólne zadania niniejszej inicjatywy ustawodawczej wynikają z celów określonych w Traktatach, którymi są:

1. w przypadku Europolu – wspieranie i wzmacnianie działań organów ścigania państw członkowskich, jak również ich współpracy w zapobieganiu poważnej przestępczości, dotyczącej co najmniej dwa państwa członkowskie, terroryzmu i formom przestępczości mającym wpływ na wspólny interes objęty polityką Unii, a także ich zwalczaniu²⁸.
2. Unia rozwija współpracę policyjną obejmującą wszystkie właściwe organy państw członkowskich, w tym służby policji, służby celne oraz inne organy ścigania wyspecjalizowane w zapobieganiu przestępstwom lub ich wykrywaniu i ściganiu²⁹.

1.4.2. *Cel(e) szczegółowy(e)*

Cele szczegółowe określono na podstawie wymienionych powyżej celów ogólnych – odzwierciedlają one przedmiot i zakres opisane w art. 1 niniejszego rozporządzenia:

cel szczegółowy nr 1: zwiększenie roli Europolu i jego Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów jako środka ciężkości dla działań procesowych i operacyjnych oraz analiz strategicznych przeprowadzanych na szczeblu UE;

cel szczegółowy nr 2: zacieśnianie współpracy i poprawa koordynacji między państwami członkowskimi, Europolem i innymi agencjami Unii;

cel szczegółowy nr 3: wzmocnienie Europolu jako unijnego centrum informacji kryminalnych dotyczących przemytu migrantów i handlu ludźmi, a także pełne rozwinięcie wymiany informacji między państwami członkowskimi, Europolem, innymi agencjami UE oraz państwami trzecimi;

cel szczegółowy nr 4: zapewnienie Europolowi narzędzi niezbędnych do przeciwdziałania przemytowi migrantów i innym przestępstwom wchodzącym w zakres celów Europolu oraz zwalczania tych przestępstw.

Cel szczegółowy nr 1: zwiększenie roli Europolu i jego Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów jako środka ciężkości dla działań procesowych i operacyjnych oraz analiz strategicznych przeprowadzanych na szczeblu UE

Celem jest wzmocnienie roli Europolu i jego Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów jako środka ciężkości, jeżeli chodzi o identyfikowanie działań strategicznych i operacyjnych na szczeblu UE w obszarze walki z przemytem migrantów. Ogólnounijna

²⁸ Art. 88 TFUE.

²⁹ Art. 87 TFUE.

analiza strategiczna oraz ogólnounijne oceny zagrożenia przeprowadzane przy udziale innych agencji UE, zwłaszcza Fronteksu i Eurojustu, usprawnią wspieranie realizacji priorytetów Rady i agencji w tej dziedzinie, w szczególności w ramach europejskiej multidyscyplinarnej platformy przeciwko zagrożeniom przestępstwami (EMPACT), natomiast ukierunkowane analizy opierające się na dodatkowych informacjach i danych wywiadowczych przekazywanych przez państwa członkowskie i agencje wywra korzystny wpływ na działania dochodzeniowe i operacyjne podejmowane pod kierunkiem państw członkowskich.

W ramach tego celu należy zapewnić dodatkowe zasoby na potrzeby realizacji nowych zadań strategicznych i operacyjnych, o których mowa, odpowiednio, w art. 5 i 6 niniejszego rozporządzenia:

Zwiększenie liczby specjalistów zajmujących się prowadzeniem postępowań przygotowawczych oraz analityków danych, zwłaszcza w Europejskim Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów, aby **zwiększyć liczbę operacyjnych grup zadaniowych wspieranych przez Europol**³⁰ oraz liczbę innych postępowań przygotowawczych w zakresie zorganizowanego przemytu migrantów i handlu ludźmi, a także powiązanych z nimi przestępstw akcesoryjnych i źródłowych, jak również liczbę członków służb zapewniających wsparcie operacyjne w terenie w państwach pochodzenia i tranzytu oraz państwach przyjmujących. **Złożone postępowania przygotowawcze wymierzone przeciwko siatkom przemytu migrantów i handlu ludźmi muszą obejmować wszystkie aspekty działalności przestępczej,** tj. ich aspekt logistyczny, finansowy i cyfrowy. Europol powinien również zacieśnić współpracę między swoimi służbami operacyjnymi a krajowymi zespołami odpowiedzialnymi za prowadzenie postępowań przygotowawczych oraz zadbać o to, aby służby te były w stanie udzielać organom państw członkowskich należytego wsparcia w terenie przy podejmowaniu czynności w ramach postępowania przygotowawczego.

Zwiększenie liczby specjalistów w dziedzinie OSINT/monitorowania mediów społecznościowych w celu przekazywania informacji pochodzących z wywiadu ze źródeł jawnych i monitorowania mediów społecznościowych, przeprowadzania analiz sieci społecznościowych oraz świadczenia powiązanych operacyjnych usług eksperckich, aby wspierać postępowania przygotowawcze prowadzone przez państwa członkowskie i środki zapobiegawcze stosowane przez nie w celu zwalczania zorganizowanego przemytu migrantów i handlu ludźmi wywierającego wpływ na państwa pochodzenia lub tranzytu bądź państwa przyjmujące. Europol powinien dysponować zdolnością pozwalającą mu **wspierać wysokiej jakości przetwarzanie informacji gromadzonych online w czasie rzeczywistym** w trakcie podejmowania przez państwa członkowskie czynności w ramach postępowania przygotowawczego.

³⁰

W 2022 r. Europol wsparł łącznie 195 priorytetowych postępowań przygotowawczych dotyczących przemytu migrantów, w tym 9 operacyjnych grup zadaniowych. Powiązane usługi były świadczone głównie przez 34 pracowników Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów, którzy pracowali przede wszystkim w siedzibie głównej agencji. Należy udostępnić dodatkowe zasoby, aby umożliwić zwiększenie liczby objętych wsparciem postępowań przygotowawczych dotyczących przemytu migrantów i handlu ludźmi, w tym również postępowań prowadzonych przez operacyjne grupy zadaniowe na szczeblu regionalnym. Ogólnie rzecz biorąc, operacyjne grupy zadaniowe stanowią elastyczny instrument – z tego względu różnią się one między sobą, jeżeli chodzi o okres, na który są powoływane, oraz ich wielkość. Utworzenie operacyjnej grupy zadaniowej to długoterminowe i zasobochłonne zobowiązanie wiążące się z koniecznością zaangażowania od 4 do 150 pracowników, którzy muszą spełniać określone warunki związane ze specyfiką danej sprawy i muszą być w stanie poradzić sobie z określonymi zagrożeniami (np. reagować odpowiednio w sytuacjach zagrożenia życia).

Zwiększenie liczby specjalistów w dziedzinie kryminalistyki, deszyfrowania i danych, aby zapewnić możliwość ekstrakcji i przetwarzania dużych i złożonych zbiorów danych uzyskiwanych od państw pochodzenia i tranzytu oraz państw przyjmujących, uwzględniając zarówno państwa członkowskie, jak i państwa trzecie. Aby zagwarantować zgodne z prawem wykorzystywanie gromadzonych danych biometrycznych i tworzyć nowe modele analizowania złożonych danych, które częściej niż w przeszłości pochodzą spoza UE, należy zapewnić **dostęp do wysokiej jakości danych i przetwarzanie tych danych w czasie rzeczywistym, jak również dostęp do powiązanej wiedzy fachowej w dziedzinie nauki o danych**. Europol powinien również zacieśnić współpracę między swoimi służbami operacyjnymi a krajowymi zespołami odpowiedzialnymi za prowadzenie postępowań przygotowawczych oraz zadbać o to, aby służby te były w stanie udzielać organom państw członkowskich należytego wsparcia przez zapewnianie im możliwości korzystania z usług specjalistów w dziedzinie kryminalistyki, deszyfrowania i danych przy podejmowaniu czynności w ramach postępowania przygotowawczego.

Cel szczegółowy nr 2: zacieśnianie współpracy i poprawa koordynacji między państwami członkowskimi, Europolem i innymi agencjami Unii

W świetle zidentyfikowanych braków i niedostatecznie ścisłej współpracy międzyagencyjnej oraz niewystarczającego poziomu ukierunkowania i koordynacji działań służących przeciwdziałaniu przemytowi migrantów na poziomie UE **celem jest ustanowienie struktury zarządzania sprzyjającej skutecznej współpracy międzyagencyjnej, kierowania i koordynacji, zarówno na szczeblu strategicznym, jak i na szczeblu operacyjnym**. Z uwagi na fakt, że sprawy dotyczące przemytu migrantów i handlu ludźmi mają w wysokim stopniu transgraniczny charakter i towarzyszą im w szczególności inne rodzaje poważnych przestępstw takie jak pranie pieniędzy lub podrabianie dokumentów, unikalna zdolność Europolu do wzbogacenia obrazu w zakresie wywiadu kryminalnego przez przeprowadzanie kontroli krzyżowych istniejących informacji i danych wywiadowczych przekazywanych przez państwa członkowskie, państwa trzecie i odpowiednie organizacje międzynarodowe lub inne agencje UE w imieniu państw członkowskich zostanie zwiększona, aby skutecznej wspierać starania państw członkowskich na rzecz przeciwdziałania przemytowi migrantów.

W ramach tego celu należy zapewnić dodatkowe zasoby na potrzeby realizacji nowych zadań strategicznych i operacyjnych, o których mowa, odpowiednio, w art. 5 i 6 niniejszego rozporządzenia:

specjaliści i analitycy w dziedzinie śledzenia mienia i prowadzenia dochodzeń finansowych: zapewnienie dostępu do wiedzy fachowej w zakresie śledzenia mienia i finansów oraz powiązanych usług analitycznych w celu wspierania prowadzonych przez państwa członkowskie postępowań przygotowawczych dotyczących zorganizowanego przemytu migrantów, handlu ludźmi i powiązanych przestępstw i **w celu usprawnienia procesu zajmowania i konfiskowania dochodów z przestępstwa** w państwach pochodzenia i tranzytu oraz w państwach przyjmujących, uwzględniając zarówno państwa członkowskie, jak i państwa trzecie³¹;

³¹

- Obecnie w UE konfiskuje się mniej niż 2 % dochodów z przestępstwa, a przemyt migrantów staje się jednym z najbardziej lukratywnych rodzajów nielegalnych działań dla zorganizowanych grup przestępczych. Prowadzenie równoległych dochodzeń finansowych w ramach postępowań przygotowawczych dotyczących przestępczości zorganizowanej powinno stanowić regułę, a nie wyjątek. Dlatego też Europol powinien mieć możliwość wspierania organów państw członkowskich w toku podejmowanych przez nie czynności w ramach

analitycy strategiczni i specjaliści ds. danych: wspieranie prowadzonych przez państwa członkowskie postępowań przygotowawczych oraz procesu ustalania hierarchii działań strategicznych i operacyjnych, wnoszenie wkładu w zapobieganie przestępstwom i monitorowanie tendencji w obszarze przestępczości związanej ze zorganizowanym przemytem migrantów i powiązanymi przestępstwami przez świadczenie usług w zakresie analizy strategicznej obejmujących państwa pochodzenia i tranzytu oraz państwa przyjmujące, uwzględniając zarówno państwa członkowskie, jak i państwa trzecie. Europol powinien dysponować zdolnością umożliwiającą mu wspieranie organów państw członkowskich przez udostępnianie im ocen zagrożenia, świadczenie na ich rzecz usług w zakresie wczesnego ostrzegania, a także udostępnianie im analiz dotyczących sygnałów i metod ich wykrywania, ocen ryzyka oraz innych sprawozdań z analizy strategicznej.

Cel szczegółowy nr 3: wzmocnienie Europolu jako unijnego centrum informacji kryminalnych dotyczących przemytu migrantów i handlu ludźmi, a także pełne rozwinięcie wymiany informacji między państwami członkowskimi, Europolem, innymi agencjami UE oraz państwami trzecimi

W odpowiedzi na zidentyfikowane niedociągnięcia związane z niedostatecznym poziomem wymiany informacji na temat przemytu migrantów między państwami członkowskimi a Europolem celem jest wzmocnienie Europolu jako unijnego centrum informacji kryminalnych dotyczących przemytu migrantów. W ten sposób i zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/977 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie wymiany informacji między organami ścigania państw członkowskich i uchylającą decyzję ramową Rady 2006/960/WSiSW **Europol będzie udzielał państwom członkowskim skutecznego wsparcia technicznego, aby zapewnić wykorzystywanie SIENA w charakterze domyślnego kanału komunikacji.** W ramach przysługujących mu uprawnień i zgodnie z istniejącymi zabezpieczeniami, a także w kontekście unijnych ram interoperacyjności, **Europol będzie systematyczniej i w bardziej wyczerpujący sposób zapoznawał się z informacjami przechowywanymi wewnętrznie lub z informacjami pochodzącymi z zewnętrznych baz danych** takich jak wielkoskalowe systemy informatyczne w dziedzinie WSiSW. Działalność Europolu związana z koordynowaniem operacji prowadzonych przez państwa członkowskie i wnoszeniem wkładu w realizację tych operacji zostanie usprawniona i będzie lepiej ukierunkowana dzięki **wykorzystywaniu informacji biometrycznych.**

Aby przyczynić się do osiągnięcia tego celu, Europol musiałby:

W odniesieniu do SIENA:

wspierać wdrażanie usług sieciowych SIENA w państwach członkowskich i wśród innych właściwych operacyjnych współpracujących partnerów będących osobami trzecimi; **zapewnić wysoką dostępność usług SIENA (na poziomie 99,9 %);**

wspierać proces upowszechniania usług wyższego szczebla (np. usługi tłumaczenia, ekstrakcji encji, usługi związane z uniwersalnym formatem wiadomości) i usług niższego szczebla (np. platforma analizy danych, koncepcja wspólnej analizy operacyjnej) oraz wywierania wpływu na te usługi;

postępowania przygotowawczego za pośrednictwem swoich służb zajmujących się śledzeniem mienia i prowadzeniem dochodzeń finansowych;

zapewnić zwiększenie stopnia wykorzystania zasięgu SIENA przez wkomponowanie tej aplikacji w holistyczną architekturę informatyczną (np. przetwarzanie danych SIENA w systemie informacyjnym Europolu), zagwarantować specjalne wsparcie na rzecz zaspokojenia potrzeb poszerzonej społeczności użytkowników (jednostki krajowe ds. przemytu migrantów) oraz udzielać odpowiedniego wsparcia państwom członkowskim i właściwym operacyjnym osobom trzecim.

Realizacja tych celów wiązałaby się z koniecznością zwiększenia liczby pracowników (uwzględniając pewną ograniczoną liczbę wykonawców), w szczególności jeżeli chodzi o działania w zakresie opracowywania wymogów, architektury, bezpieczeństwa, ochrony danych, rozwoju, zarządzania projektami i utrzymania nowych zdolności.

W odniesieniu do biometrii:

w sposób istotny zmodernizować zautomatyzowany system identyfikacji daktyloskopijnej (AFIS) lub zamówić opracowanie nowego systemu tego rodzaju (kwestie związane z wydajnością, dostępnymi funkcjami i skalowalnością), aby wesprzeć wdrażanie inicjatywy służącej przeciwdziałaniu przemytu migrantów i handlu ludźmi (oprócz osiągnięcia interoperacyjności UE);

zwiększyć wydajność i funkcjonalność nowego rozwiązania umożliwiającego rozpoznawanie twarzy (FACE) oraz zagwarantować pełne zintegrowanie AFIS i nowego rozwiązania FACE z procesami działań Europolu związanymi z zarządzaniem danymi;

usprawnić istniejące procesy działań związane z biometrią, aby zapewnić pełne wykorzystywanie danych biometrycznych i ograniczyć ilość pracy, która musi być wykonywana ręcznie;

rozwijać zdolność przetwarzania profili DNA;

dokonać przeglądu systemu informacyjnego Europolu, SIENA oraz funkcji związanych z wprowadzaniem danych biometrycznych;

rozwijać funkcje **wyszukiwania danych biometrycznych w systemie informacyjnym Europolu** i za pośrednictwem Kwerendy w systemach Europolu (QUEST);

zaktualizować portal analizy danych na potrzeby danych biometrycznych; zmienić/uwzględnić wymogi w zakresie przeglądu i zatrzymywania danych dotyczące danych biometrycznych we wszystkich rozwiązaniach.

Aby osiągnąć te cele:

należy zwiększyć liczbę pracowników, w szczególności jeżeli chodzi o działania w zakresie opracowywania wymogów, architektury, bezpieczeństwa, ochrony danych, rozwoju, zarządzania projektami i utrzymania (zarówno funkcjonalnego, jak i infrastrukturalnego) nowych zdolności.

Należy zapewnić finansowanie (środki budżetowe) niezbędne do pokrycia kosztów zamówień na sprzęt i oprogramowanie oraz zatrudnienia ograniczonej liczby wykonawców w kontekście modernizacji SIENA i rozwoju zdolności biometrycznych; po opracowaniu stosownych rozwiązań należy zapewnić budżet na pokrycie kosztów utrzymania infrastruktury i oprogramowania (np. licencji) i na wspieranie wykonawców będących ekspertami, w szczególności jeżeli chodzi o wydajność biometryczną, która będzie musiała utrzymywać się na określonym poziomie w perspektywie długoterminowej.

Należy zapewnić finansowanie (środki budżetowe) na udzielanie państwom członkowskim wsparcia finansowego w zakresie połączenia z usługami sieciowymi SIENA lub integracji z tymi usługami.

Cel szczegółowy nr 4: zapewnienie państwom członkowskim narzędzi niezbędnych do przeciwdziałania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz innym przestępstwom wchodzącym w zakres celów Europolu oraz zwalczania tych przestępstw

Celem jest **zwiększenie zdolności Europolu do udzielania państwom członkowskim bezpośredniego i operacyjnego – w tym technicznego – wsparcia** na rzecz zwalczania przemytu migrantów i handlu ludźmi. Dzięki temu państwa członkowskie będą mogły w pełni wykorzystywać nowo wprowadzone rozwiązania w postaci **operacyjnych grup zadaniowych i rozmieszczania pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego, a także korzystać ze wsparcia technicznego, kryminalistycznego i finansowego udzielanego przez Europol.**

Aby przyczynić się do osiągnięcia tego celu, należy zapewnić dodatkowe zasoby, które:

umożliwią rekrutowanie oddelegowanych ekspertów krajowych w perspektywie krótkoterminowej³² na potrzeby wspierania postępowań przygotowawczych prowadzonych przez państwa członkowskie w ramach operacyjnych grup zadaniowych i dotyczących zorganizowanego przemytu migrantów oraz powiązanych przestępstw z siedziby głównej Europolu i w państwach pochodzenia i tranzytu oraz w państwach przyjmujących, uwzględniając zarówno państwa członkowskie, jak i państwa trzecie;

zasilą budżet przeznaczony na rozmieszczenia, aby umożliwić rozmieszczanie pracowników Europolu i zaproszonych funkcjonariuszy w ramach wsparcia operacyjnego; zasilą budżet przeznaczony na dotacje na rzecz operacyjnych grup zadaniowych³³;

³² Zadania ekspertów krajowych są uzależnione od potrzeb operacyjnych i określa się je w planach operacyjnych. Mogą one jednak obejmować dzielenie się wiedzą fachową w odpowiednich językach, sporządzanie analiz strategicznych i operacyjnych, monitorowanie OSINT, śledzenie mienia/prowadzenie dochodzeń finansowych, a także zajmowanie się kwestiami dotyczącymi cyberprzestępczości, kryminalistyki informatycznej, operacji nadzorczych i tajnych operacji, przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów oraz innych określonych obszarów, które uznano za istotne z punktu widzenia krajowych zespołów dochodzeniowo śledczych, a także wspieranie organów państw członkowskich w podejmowaniu czynności w ramach postępowania przygotowawczego w terenie lub w siedzibie głównej Europolu.

³³ Oczekuje się, że ustanowienie wyspecjalizowanych jednostek ds. przeciwdziałania przemytowi migrantów w każdym państwie członkowskim i zapewnienie im bezpośredniego połączenia z aplikacją SIENA doprowadzi do ponad dwukrotnego wzrostu przekazywanych informacji, a także liczby operacji i operacyjnych grup zadaniowych.

zasilą budżet EMPACT w ramach budżetu Europolu, aby umożliwić zwiększenie wsparcia udostępnianego za pośrednictwem dotacji o wysokiej wartości i dotacji o niskiej wartości³⁴ oraz pokryć koszty organizacji posiedzeń strategicznych i operacyjnych dotyczących działań podejmowanych w ramach planów działań operacyjnych EMPACT przyjmowanych przez Radę w celu zwalczania siatek przestępczych (wysokiego ryzyka) parających się przemytem migrantów i handlem ludźmi oraz zakłócania ich funkcjonowania, a także w celu zwalczania innych stosownych rodzajów przestępstw oraz przestępstw ułatwiających popełnianie innych przestępstw.

1.4.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Dzięki przyczynieniu się do zakłócania funkcjonowania przestępczych działalności gospodarczych i struktur przestępczości zorganizowanej niniejszy wniosek pozwoli zapobiec ofiarom wśród migrantów, ograniczy skalę niebezpiecznej migracji nieuregulowanej oraz usprawni proces wdrażania zrównoważonej unijnej polityki migracyjnej, a także wniesie wkład w przeciwdziałanie wykorzystywaniu ludzi.

Wniosek przyniesie korzyści także osobom fizycznym i całemu społeczeństwu, ponieważ zapewni Europolowi możliwość lepszego wsparcia państw członkowskich w walce z przestępczością oraz w zapewnianiu ochrony obywatelom Unii.

Wniosek przyczyni się do utworzenia korzyści skali dla administracji, ponieważ wpływ na zasoby wynikający z realizacji działań będących celem wniosku zostanie przeniesiony ze szczebla krajowego na szczebel UE. Organy publiczne w państwach członkowskich odczuwają bezpośrednie korzyści z przyjęcia wniosku dzięki korzyściom skali, które pozwolą na oszczędności kosztów administracyjnych.

1.4.4. Wskaźniki dotyczące realizacji celów

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

Cel szczegółowy nr 1: zwiększenie roli Europolu i jego Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów jako środka ciężkości dla działań procesowych i operacyjnych oraz analiz strategicznych przeprowadzanych na szczeblu UE

Liczba/odsetek wspólnych sprawozdań strategicznych dotyczących przemytu migrantów sporządzonych we współpracy z innymi agencjami UE [wartość docelowa: 90 %]

³⁴ Aby zwiększyć elastyczność wsparcia udzielanego państwom członkowskim w ramach EMPACT, Europol wprowadził system finansowania opierający się na dwóch rodzajach dotacji. (I) Dotacji o wysokiej wartości udziela się w ramach tradycyjnego zaproszenia do składania wniosków, wyznaczając konkretny termin na złożenie wniosków o sfinansowanie ukierunkowanych działań przewidzianych w planach działań operacyjnych, natomiast (II) dotacji o niskiej wartości udziela się w ramach procedury otwartej, aby zapewnić krótkoterminowe finansowanie na pokrycie kosztów związanych z przewidzianymi w planach działań operacyjnych czynnościami o wyraźnie operacyjnym charakterze. Na przestrzeni ostatnich lat dotacje udzielane w ramach EMPACT stały się niezwykle popularne, a państwa członkowskie coraz chętniej z nich korzystały, chwając ich przydatność w zakresie wspierania zwalczania przestępczości zorganizowanej i osiągania wymiernych rezultatów w tym obszarze. W ubiegłym roku pulę środków na dotacje o niskiej wartości wyczerpano w listopadzie 2022 r., natomiast w tym roku wyczerpano ją już we wrześniu 2023 r. – w obu tych przypadkach doprowadziło to do powstania próżni i odbiło się niekorzystnie na zdolności Europolu do wspierania państw członkowskich, jak również na możliwości skutecznego prowadzenia postępowań przygotowawczych przez państwa członkowskie.

Liczba/odsetek wspólnych sprawozdań operacyjnych dotyczących przemytu migrantów sporządzonych we współpracy z innymi agencjami UE [wartość docelowa: 70 %]

Liczba sprawozdań operacyjnych przekazanych przez Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów

Liczba operacji objętych wsparciem Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów

Cel szczegółowy nr 2: zacieśnianie współpracy i poprawa koordynacji między państwami członkowskimi, Europolem i innymi agencjami Unii

Liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemytu migrantów, w przypadku których Europol wspierał prowadzone równoległe dochodzenie finansowe

Liczba powiadomień w ramach systemu wczesnego ostrzegania wystosowanych w związku z przemytem migrantów

Liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemytu migrantów koordynowanych przez Eurojust, w ramach których Eurojust przeszukiwał informacje znajdujące się w posiadaniu Europolu w sytuacjach, w których było to możliwe zgodnie z obowiązującymi przepisami [wartość bazowa: 0, wartość docelowa 100 %]

Odsetek postępowań przygotowawczych dotyczących przemytu migrantów koordynowanych przez Europol, w ramach których Europol przeszukiwał informacje przekazane Eurojustowi w sytuacjach, w których było to możliwe zgodnie z obowiązującymi przepisami [wartość bazowa: 0, wartość docelowa 100 %]

Liczba komunikatów SIENA dotyczących przemytu migrantów, które wymieniono między Europolem a Fronteksem

Liczba komunikatów SIENA dotyczących przemytu migrantów, które wymieniono między Europolem a Eurojustem

Liczba nowych wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych zajmujących się problematyką przemytu migrantów, które objęto wsparciem Europolu

Cel szczegółowy nr 3: wzmocnienie Europolu jako unijnego centrum informacji kryminalnych dotyczących przemytu migrantów, a także pełne rozwinięcie wymiany informacji między państwami członkowskimi, Europolem, innymi agencjami UE oraz państwami trzecimi

Liczba wyspecjalizowanych służb krajowych połączonych z aplikacją SIENA [wartość docelowa: 27]

Odsetek urzędników łącznikowych ds. imigracji w państwach trzecich połączonych z aplikacją SIENA [wartość docelowa: 100 %]

Odsetek komunikatów SIENA otrzymywanych od urzędników łącznikowych ds. imigracji w państwach trzecich [wartość docelowa: 100 %]

Odsetek komunikatów SIENA związanych z przemytem migrantów i z encjami „Osoba”, z którymi powiązane są dane biometryczne [brak wartości docelowej]

Odsetek wymienianych między państwami członkowskimi komunikatów SIENA dotyczących przemytu migrantów, w przypadku których Europolowi przekazano kopię stosownego komunikatu [wartość bazowa w 2019 r.: 48 %; wartość docelowa: 90 %]

Odsetek otrzymanych przez Europol komunikatów SIENA dotyczących przemytu migrantów, którymi wymieniały się państwa członkowskie i które zostały poddane kontroli krzyżowej przez Europol [wartość docelowa: 100 %]

Odsetek otrzymanych przez Europol komunikatów SIENA dotyczących przemytu migrantów, którymi wymieniały się państwa członkowskie, które zostały poddane kontroli krzyżowej przez Europol i które doprowadziły do potwierdzenia istnienia związku [brak wartości docelowej]

Odsetek otrzymanych przez Europol komunikatów SIENA dotyczących przemytu migrantów zawierających informacje biometryczne, którymi wymieniały się państwa członkowskie i które zostały wykorzystane przez Europol na potrzeby kontroli krzyżowych [wartość docelowa: 100 %]

Odsetek otrzymanych przez Europol komunikatów SIENA dotyczących przemytu migrantów zawierających informacje biometryczne, którymi wymieniały się państwa członkowskie, które zostały wykorzystane przez Europol na potrzeb kontroli krzyżowych i które doprowadziły do potwierdzenia istnienia związku [brak wartości docelowej]

Liczba nowych encji „Osoba” związanych z przemytem migrantów załadowanych przez państwa członkowskie do systemu informacyjnego Europolu. Odsetek tych encji „Osoba”, w odniesieniu do których załadowano informacje biometryczne

Liczba nowych przypadków przemytu migrantów [wartość bazowa w 2022 r.: 4889; brak wartości docelowej]

Liczba nowych podejrzanych o dopuszczanie się przemytu migrantów [wartość bazowa w 2019 r.: 10989; brak wartości docelowej]

Liczba wniosków o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie przemytu migrantów złożonych przez Europol [brak wartości docelowej]

Cel szczegółowy nr 4: zapewnienie państwom członkowskim narzędzi niezbędnych do przeciwdziałania przemytowi migrantów i innym przestępstw wchodzącym w zakres celów Europolu oraz zwalczania tych przestępstw

Liczba dni (wspólnych) działań koordynowanych/wspieranych przez Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów

Liczba powołanych operacyjnych grup zadaniowych zajmujących się problematyką przemytu migrantów

Liczba powołanych operacyjnych grup zadaniowych zajmujących się problematyką handlu ludźmi

Liczba zidentyfikowanych aktywnych celów o dużym znaczeniu [wartość bazowa w 2022 r.: 24; brak wartości docelowej]/Liczba aresztowanych lub unieszkodliwionych celów o dużym znaczeniu w obszarze przemytu migrantów i handlu ludźmi

Liczba państw członkowskich wchodzących w skład grupy zadaniowej zajmującej się problematyką przemytu migrantów lub handlu ludźmi

Liczba rozmieszczeń zaproszonych funkcjonariuszy (liczba miesięcy rozmieszczenia)

Liczba oddelegowanych ekspertów krajowych wybranych do oddelegowania krótkoterminowego Liczba wniosków o dokonanie rozmieszczenia i liczba rozmieszczeń dokonanych w ramach wsparcia operacyjnego w związku z przemytem migrantów i handlem ludźmi Ilość treści związanych z przemytem migrantów, handlem ludźmi i innymi powiązanych przestępstwami ocenionych przez unijną jednostkę ds. zgłaszania podejrzanych treści w internecie Liczba wniosków o udzielenie dotacji na potrzeby operacyjnych grup zadaniowych zajmujących się problematyką przemytu migrantów i handlu ludźmi Liczba działań operacyjnych opracowanych i objętych wsparciem w ramach odpowiednich planów działań operacyjnych EMPACT Liczba złożonych, przetworzonych i pozytywnie rozpatrzonych wniosków o udzielenie dotacji w ramach EMPACT (dotacje o wysokiej wartości i dotacje o niskiej wartości), z uwzględnieniem szczegółowych informacji na temat kwot przyznanych w obszarze przemytu migrantów i handlu ludźmi Zgodnie z art. 28 ramowego rozporządzenia finansowego oraz w celu zapewnienia należytego zarządzania finansami Europol już monitoruje postępy w osiąganiu swoich celów przy pomocy wskaźników wykonania. Agencja stosuje obecnie 18 kluczowych wskaźników skuteczności działania, uzupełnionych dodatkowo o 56 własnych wskaźników skuteczności działania. Wskaźniki te podlegają zgłoszeniu w skonsolidowanym rocznym sprawozdaniu z działalności Europolu – obejmują one przejrzyste monitorowanie osiągnięcia celu przed końcem roku oraz porównanie z rokiem poprzednim. Wskaźniki te zostaną dostosowane w miarę potrzeb po przyjęciu wniosku.

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

Rozpoczęcie wdrażania inicjatywy ustawodawczej – w szczególności jeżeli chodzi o cel szczegółowy nr 3 – wymaga wprowadzenia środków technicznych i proceduralnych na poziomie UE oraz na poziomie krajowym, których realizacja powinna rozpocząć się wraz z wejściem w życie zmieniających przepisów:

(i) do dnia 12 grudnia 2024 r. państwa członkowskie muszą wywiązać się z ustanowionych w dyrektywie zobowiązań w zakresie wymiany informacji dotyczących pełnej operacyjności ich platform wymiany informacji kryminalistycznych tworzonych przy ich krajowych pojedynczych punktach kontaktowych i sprawnego funkcjonowania ich zautomatyzowanych systemów zarządzania sprawami;

(ii) w latach 2025–2027 państwa członkowskie będą sukcesywnie aktualizowały swoje wewnętrzne procedury operacyjne i odpowiednio wdrażały stosowne środki komunikacyjne (połączenia z aplikacją SIENA) i narzędzia (automatyczne systemy ładowania danych i narzędzie QUEST) zarówno na szczeblu centralnym (pojedynczy punkt kontaktowy,

wyspecjalizowane jednostki krajowe), jak i w terenie (urzędnicy imigracyjni w państwach trzecich), aby zwiększyć efektywność wymiany informacji dotyczących przemytu migrantów oraz zwiększyć zdolność przekazywania Europolowi dużych ilości różnego rodzaju informacji, jak i przekazywania mu informacji na temat postępowań przygotowawczych będących obecnie w toku, a także konsultowania takich informacji z Europolem. Tego rodzaju aktualizacje i modernizacje powinny koncentrować się w szczególności na danych biometrycznych.

Europol musi zwiększyć swoje zdolności techniczne zarówno w dziedzinie biometrii, jak i wymiany informacji (zob. w szczególności działania przewidziane w ramach celu szczegółowego nr 3);

(iii) do 2026 r.: należy zmodernizować systemy AFIS i FACE i zwiększyć zdolności w zakresie analizy DNA;

(iv) do 2027 r.: należy zautomatyzować procesy działań związane z biometrią oraz wprowadzanie danych biometrycznych m.in. za pośrednictwem SIENA, DAP i QUEST.

Odpowiednie zasoby – w szczególności zasoby ludzkie – powinny być z czasem zwiększane wraz ze wzrostem popytu na usługi Europolu.

Po wejściu w życie działania będą realizowane zgodnie z harmonogramem zakładającym stopniowe wdrażanie, aby odzwierciedlać oczekiwany stopniowy wzrost zapotrzebowania na usługi i działania Europolu oraz czas konieczny do absorpcji nowych zasobów.

- 1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Struktury przestępczości zorganizowanej zdolne do przeprowadzania wyrafinowanych operacji obejmujących pełny zakres usług w zakresie przemytu migrantów i handlu ludźmi stanowią **znaczące zagrożenie dla bezpieczeństwa Europy**. Zgodnie z wynikami oceny zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością w Unii Europejskiej (EU SOCTA) około **50 % siatek prowadzących przemyt migrantów zajmuje się przestępczością wielorodzajową**, gdyż angażują się one również w handel ludźmi, nielegalny obrót środkami odurzającymi, przestępstwa dotyczące akcyzy, nielegalny handel bronią i pranie pieniędzy. Wszystkie te rodzaje działalności przestępczej mają charakter transgraniczny. Dlatego też działania jedynie na szczeblu krajowym nie są wystarczające, by skutecznie im przeciwdziałać. Z tego powodu państwa członkowskie zdecydowały się podjąć współpracę w ramach UE, w szczególności za pośrednictwem europejskiej multidyscyplinarnej platformy przeciwko zagrożeniom przestępstwami (EMPACT)³⁵, aby zwalczać zagrożenia wynikające z tych form poważnej przestępczości.

Ponadto zmieniające się zagrożenia dla bezpieczeństwa, podsycane przez przestępców wykorzystujących korzyści, jakie przynosi **transformacja cyfrowa**, globalizacja i mobilność, również **wymagają objęcia działań realizowanych przez krajowe organy ścigania skutecznym wsparciem na poziomie UE**. W ramach działań UE zapewnia się skuteczny i wydajny sposób zwiększenia wsparcia dla państw członkowskich w walce z przemytem

35

<https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/empact>

migrantów pozostającym poważnym wyzwaniem, któremu należy w dalszym ciągu nieustannie, w skoordynowany sposób i wspólnie stawiać czoła.

Niniejszy wniosek przyczyni się do wytworzenia znacznych korzyści skali na szczeblu UE, ponieważ zadania i usługi realizowane na szczeblu krajowym, które można skuteczniej realizować na szczeblu UE, zostaną przejęte przez Europol. W związku z tym wniosek zawiera skuteczne rozwiązania w zakresie przeciwdziałania wyzwaniom, którym stawienie czoła na szczeblu krajowym w ogóle nie jest możliwe ze względu na ich transgraniczny charakter.

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

U podstaw wniosku leży konieczność zajęcia się problemem **przemytu migrantów, który stanowi dynamiczny, elastyczny i coraz bardziej złożony rodzaj działalności przestępczej wywierający wpływ na bezpieczeństwo wewnętrzne UE.**

Rynek usług przemytu migrantów do UE i wewnątrz UE jeszcze nigdy nie był tak duży, a do jego dalszego wzrostu przyczyniają się nowe i coraz dotkliwsze kryzysy, w szczególności recesje gospodarcze, kryzysy środowiskowe spowodowane zmianą klimatu, a także konflikty i presja demograficzna w wielu państwach pochodzenia.

Przemyt migrantów to przestępstwo występujące na całym świecie, które zagraża życiu migrantów i integralności granic międzynarodowych. Jest to lukratywny rodzaj działalności przestępczej dla zorganizowanych grup przestępczych, który na przestrzeni ostatnich lat stanowił poważne zagrożenie humanitarne i zagrożenie bezpieczeństwa dla UE.

Te zmieniające się zagrożenia dla bezpieczeństwa wymagają objęcia działań realizowanych przez krajowe organy ścigania skutecznym wsparciem na poziomie UE.

Niniejszy wniosek opiera się również na wnioskach wyciągniętych i postępach poczynionych od czasu przyjęcia odnowionego unijnego planu działania przeciwko przemytowi migrantów (na lata 2021–2025), w którym dodatkowo wzmocniono współpracę operacyjną i wymianę informacji między państwami członkowskimi UE a unijnymi organami ścigania w zakresie prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawach dotyczących siatek przemytu migrantów i ścigania członków tych siatek.

We wniosku uwzględniono ponadto zalecenia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego przedstawione w jego sprawozdaniu specjalnym z 2021 r. pt. „Europol – cenne wsparcie w zwalczaniu przemytu migrantów mimo niewystarczającego wykorzystywania źródeł danych i pomiaru rezultatów”.

Poprzednie przeglądy zakresu działania Europolu oraz rosnące zapotrzebowanie na usługi ze strony państw członkowskich, a także kluczowa rola odgrywana przez Europol w unijnej architekturze bezpieczeństwa wewnętrznego, wyraźnie wskazują również, że **zadania Europolu należy wesprzeć przy pomocy odpowiednich zasobów finansowych i ludzkich.**

1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

Wniosek stanowi odpowiedź na szybko zmieniającą się sytuację w zakresie bezpieczeństwa, ponieważ dzięki niemu Europol zostanie wyposażony w potrzebne zdolności i narzędzia na potrzeby skutecznego wsparcia państw członkowskich w walce z przemytem migrantów,

handlem ludźmi oraz innymi formami poważnej przestępczości. Wniosek jest w pełni zgodny z „**nowymi przepisami i nową strukturą zarządzania**” służącymi **zwalczaniu przemytników migrantów** ogłoszonymi przez przewodniczącą Ursulę von der Leyen w jej **orędziu o stanie Unii z 2023 r.** Jest on również w pełni zgodny z **programem prac Komisji na 2024 r.**, w którym zapowiedziano podjęcie do końca 2023 r. inicjatywy ustawodawczej służącej „modernizacji ram prawnych pod kątem walki z przemytem migrantów, aby zapewnić nam narzędzia prawne i operacyjne niezbędne do reagowania na nowe sposoby działania przemytników”. Jest on ponadto w pełni zgodny z **pismem przesłanym wszystkim szefom państw lub rządów przed posiedzeniem Rady Europejskiej** (które odbyło się w dniach 26–27 października), w którym przewodnicząca Ursula von der Leyen ogłosiła, że „pod koniec przyszłego miesiąca [listopada] Komisja przedstawi wnioski w sprawie aktualizacji ram legislacyjnych w taki sposób, aby wzmocnić wspólne działania w obszarze przemytu migrantów, koncentrując się w szczególności na maksymalizacji wpływu Europolu”.

Niniejszy wniosek jest także w pełni zgodny z WRF, ponieważ wspiera pewne działania służące przeciwdziałaniu przemytowi zaplanowane w programie prac instrumentu tematycznego w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego na lata 2023, 2024 i 2025. W 2025 r. Komisja zorganizuje zaproszenie do składania wniosków mające na celu wniesienie wkładu w zapobieganie przemytowi migrantów i walkę z przemytem migrantów przez ustanowienie wspólnych partnerstw operacyjnych. Działania w tym zakresie wzmocnią ustrukturyzowaną współpracę między organami ścigania, organami wymiaru sprawiedliwości oraz innymi odpowiednimi służbami uczestniczącymi państw członkowskich i państw trzecich.

Przyczyniając się do rozbicia działalności przestępczej, niniejszy wniosek wspiera również cele strategii UE w zakresie unii bezpieczeństwa oraz unijnej strategii zwalczania przestępczości zorganizowanej 2021–2025 i Strategii UE w zakresie zwalczania handlu ludźmi na lata 2021–2025, które będą realizowane w pełnej synergii.

Zdecydowana reakcja europejska na przemyt migrantów wewnątrz UE i poza jej granicami jest też kluczowym elementem kompleksowego podejścia do kwestii migracji przedstawionego w **nowym pakcie o migracji i azylu**.

Wniosek doprowadzi również do wytworzenia **synergii z działaniami agencji UE**, w szczególności Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, Eurojustu oraz – w stosownych przypadkach – innych właściwych organów lub agencji Unii, wzmacniając ogólną współpracę z Europolem zgodnie z odpowiednim zakresem uprawnień tych organów lub agencji i przysługującymi im kompetencjami.

1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*

Od 2022 r. oraz od czasu ostatniej zmiany uprawnień Europolu panuje tendencja objawiająca się wykładniczym wzrostem przepływów danych Agencji oraz zapotrzebowania na jej usługi przed wszystkim w zakresie kwestii przemytu migrantów, w wyniku czego poziom zwiększenia rocznego budżetu i liczby pracowników przewyższa wstępnie założone poziomy. Z uwagi na to, że wniosek przyczyni się do dodania nowych zadań do rozporządzenia w sprawie Europolu, a także do doprecyzowania, kodyfikacji i uszczegółowienia innych zadań i narzędzi, tym samym rozszerzając zdolności Europolu w kontekście Traktatów, nie może być on objęty stałym poziomem zasobów. Wniosek należy wesprzeć przy pomocy wzmocnionych zasobów finansowych i ludzkich.

Wpływ na budżet dodatkowych środków finansowych zostanie częściowo zrównoważony przez udostępnienie marginesów i potrącenia budżetowe z programów IZGW i FBW.

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

☐ **Ograniczony czas trwania**

- ☐ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.
- ☐ Okres trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r.

☒ **Nieograniczony czas trwania**

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od 2025 r. do 2027 r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane metody wykonania budżetu³⁶

☐ **Zarządzanie bezpośrednie** przez Komisję przez

- ☐ przez agencje wykonawcze;

☐ **Zarządzanie dzielone** z państwami członkowskimi

☒ **Zarządzanie pośrednie** poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);

- ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;

- ☒ organom, o których mowa w art. 70 i 71;

- ☐ organom prawa publicznego;

- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile są im zapewnione odpowiednie gwarancje finansowe;

- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego i zapewniono odpowiednie gwarancje finansowe;

- ☐ podmiotom lub osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

Uwagi

³⁶ Szczegóły dotyczące metod wykonania budżetu oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na stronie BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki.

Monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie realizacji założeń wniosku będą odbywały się zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie Europolu³⁷ i regulaminie finansowym³⁸ oraz zgodnie ze wspólnym podejściem do zdecentralizowanych agencji³⁹.

W szczególności Europol musi co roku przysyłać Komisji, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie jednolity dokument programowy zawierający wieloletni program prac i roczne programy prac oraz dokument programowy dotyczący zasobów. W dokumencie tym określa się cele, oczekiwane rezultaty oraz wskaźniki wykonania na potrzeby monitorowania osiągnięcia celów i wyników. Europol musi również przekazywać zarządowi skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności. Sprawozdanie to zawiera w szczególności informacje dotyczące osiągnięcia celów i wyników określonych w jednolitym dokumencie programowym. Sprawozdanie należy również przesyłać Komisji, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Ponadto, jak wskazano w art. 68 rozporządzenia w sprawie Europolu, Komisja musi zlecić przeprowadzenie oceny Europolu do dnia 29 czerwca 2027 r., a następnie co pięć lat. Ocena ta dotyczy w szczególności wpływu, skuteczności i efektywności Europolu i jego praktyk roboczych. Sprawozdania oceniające należy przedkładać wyspecjalizowanej grupie ds. wspólnej kontroli parlamentarnej, która monitoruje pod względem politycznym działania Europolu służące realizacji jego zadań, w tym wpływ tych działań na podstawowe prawa i wolności osób fizycznych. Sprawozdania te są również przekazywane Radzie, parlamentom narodowym i zarządowi Europolu. W stosownych przypadkach główne ustalenia sprawozdań oceniających podaje się do wiadomości publicznej.

W celu regularnego monitorowania przekazywania informacji przez państwa członkowskie Europol będzie również co roku składał Komisji, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i parlamentom narodowym sprawozdania dotyczące informacji dostarczanych przez każde państwo członkowskie niezbędnych Europolowi do realizacji jego celów, w tym informacji dotyczących form przestępczości, którym zapobieganie lub których zwalczanie jest uznawane przez Unię za priorytet. Sprawozdania sporządza się na podstawie ilościowych i jakościowych kryteriów oceny określonych przez zarząd Europolu.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

Biorąc pod uwagę, że wniosek ma wpływ na roczny udział UE w finansowaniu Europolu, budżet UE zostanie wykonany w trybie zarządzania pośredniego.

³⁷ Rozporządzenie (UE) 2016/794.

³⁸

³⁹ https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/decision_of_the_europol_management_board_on_the_adoption_of_the_financial_regulation_applicable_to_europol_.pdf

³⁹ https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_pl.pdf

Zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami budżet organu Europolu wykonuje się przy zapewnieniu skutecznej i efektywnej kontroli wewnętrznej. Europol jest zatem zobowiązany do wdrożenia odpowiedniej strategii w zakresie zarządzania ryzykiem i kontroli skoordynowanej przez odpowiednich uczestników łańcucha kontroli.

Jeżeli chodzi o kontrole ex post, Europol – jako agencja zdecentralizowana – jest przedmiotem przede wszystkim:

- audytu wewnętrznego przeprowadzanego przez Służbę Audytu Wewnętrznego Komisji
- rocznych sprawozdań Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, w których poświadczą się wiarygodność rocznych sprawozdań finansowych, jak również legalność i prawidłowość operacji leżących u ich podstaw
- corocznego absolutorium udzielanego przez Parlament Europejski
- ewentualnych dochodzeń prowadzonych przez OLAF w celu zapewnienia, w szczególności, prawidłowego wykorzystania zasobów przypisanych agencjom.

DG HOME, jako partnerska dyrekcja generalna Europolu, wdroży swoją strategię kontroli agencji zdecentralizowanych w celu zapewnienia wiarygodnej sprawozdawczości w ramach swojego rocznego sprawozdania z działalności. Agencje zdecentralizowane ponoszą pełną odpowiedzialność za realizację swojego budżetu, natomiast DG HOME ponosi odpowiedzialność za regularną wypłatę corocznych środków na finansowanie ich działalności, których wysokość określa władza budżetowa.

Ponadto Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich zapewnia dodatkową warstwę kontroli i rozliczalności Europolu.

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

Zidentyfikowano następujące czynniki ryzyka:

- ograniczone zasoby operacyjne spowodowane rosnącymi potrzebami operacyjnymi państw członkowskich oraz nieustannie ewoluującym krajobrazem działalności przestępczej w obszarze przemytu migrantów i handlu ludźmi
- rozdrobniony charakter głównej działalności Europolu wynikający ze wzrostu liczby zadań i wniosków
- brak odpowiedniego poziomu zasobów finansowych i ludzkich, aby zaspokoić potrzeby operacyjne
- brak zasobów ICT, który skutkuje opóźnieniami pod względem wprowadzania koniecznych zmian i aktualizacji do głównego systemu

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

Komisja przedstawia sprawozdania dotyczące stosunku „kosztów kontroli do wartości w odniesieniu do podmiotów, którym powierzono zarządzanie pośrednie, i agencji zdecentralizowanych, w tym Europolu” – w 2022 r. stosunek ten wyniósł 0,12 %.

Europejski Trybunał Obrachunkowy potwierdził prawidłowość i legalność rocznego sprawozdania finansowego Europolu za 2022 r., co oznacza, że poziom błędu wynosi poniżej 2 %. Nie ma przesłanek wskazujących, że poziom błędu ulegnie pogorszeniu w nadchodzących latach.

Ponadto w art. 80 regulaminu finansowego Europolu przewidziano możliwość udostępniania przez Agencję jednostki audytu wewnętrznego innym organom unijnym prowadzącym działalność w tym samym obszarze polityki, jeżeli jednostka audytu wewnętrznego jednego organu Unii nie jest opłacalna.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Środki związane ze zwalczaniem nadużyć finansowych, korupcji i innych nielegalnych działań określono m.in. w art. 66 rozporządzenia w sprawie Europolu oraz w tytule X regulaminu finansowego Europolu.

Europol uczestniczy w szczególności w działaniach na rzecz zapobiegania nadużyciom finansowym prowadzonym przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych i niezwłocznie informuje Komisję o przypadkach podejrzenia wystąpienia nadużyć finansowych i innych nieprawidłowości finansowych – zgodnie ze swoją wewnętrzną strategią zwalczania nadużyć finansowych.

Zarząd zatwierdził zmienioną strategię zwalczania nadużyć finansowych Europolu na lata 2022–2024 na swoim posiedzeniu zorganizowanym w marcu 2022 r.

Ponadto DG HOME, jako partnerska dyrekcja generalna Europolu, opracowała i wdrożyła własną strategię zwalczania nadużyć finansowych, opierając się na metodyce przedstawionej przez OLAF. Agencje zdecentralizowane, w tym Europol, są objęte zakresem tej strategii.

DG HOME opracowała własną strategię zwalczania nadużyć finansowych, którą wdraża od 2013 r., na podstawie metodyki przedstawionej przez OLAF.

Na podstawie dostępnych informacji w rocznym sprawozdaniu z działalności DG HOME za 2022 r. stwierdzono, że stosowane środki zwalczania nadużyć finansowych są zasadniczo skuteczne.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych.

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatków	Wkład			
	Numer	Zróżn./niezróżn. ⁴⁰	państw EFTA ⁴¹	krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących ⁴²	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
5	12 10 01	Zróżn.	TAK/NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE

⁴⁰ Środki zróżnicowane / środki niezróżnicowane.

⁴¹ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

⁴² Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	5	Bezpieczeństwo i obrona				
Europol		2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki dla Europolu	Środki na zobowiązania	-	15,758	19,678	13,457	48,892
	Środki na płatności	-	15,758	19,678	13,457	48,892

Dział wieloletnich ram finansowych	7	Wydatki administracyjne				
DG ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych		2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
• Zasoby ludzkie	☐	-	0,132	0,435	0,606	1,173
• Pozostałe wydatki administracyjne	☐	0,002	0,002	0,002	0,002	0,008
OGÓŁEM DG HOME	Środki	0,002	0,134	0,437	0,608	1,181
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	0,002	0,134	0,437	0,608	1,181
		2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 7 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	0,002	15,892	20,115	14,065	50,073
	Środki na płatności	0,002	15,892	20,115	14,065	50,073

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki Europolu

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

kwoty w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Określić cele i produkty	2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
↓	Rodzaj	Koszt	Koszt	Koszt	Koszt	Koszt
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 1: zwiększenie roli Europolu i jego Europejskiego Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów jako środka ciężkości dla działań procesowych i operacyjnych oraz analiz strategicznych przeprowadzanych na szczeblu UE						
Produkt	Wzmocnienie Europejskiego Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów i pozostałych podmiotów zajmujących się problematyką przemytu migrantów	-	1,186	2,628	2,673	6,487
<i>Cel szczegółowy nr 1 – suma cząstkowa</i>		-	1,186	2,628	2,673	6,487
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2: zacieśnianie współpracy i poprawa koordynacji między państwami członkowskimi, Europolem i innymi agencjami Unii						
Produkt	Ustanowienie struktury zarządzania sprzyjającej skutecznej współpracy międzyagencyjnej oraz nadawaniu kierunku i koordynowaniu działań międzyagencyjnych	-	0,075	0,242	0,410	0,727
<i>Cel szczegółowy nr 2 – suma cząstkowa</i>		-	0,075	0,242	0,410	0,727
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3: wzmocnienie Europolu jako unijnego centrum informacji kryminalnych dotyczących przemytu migrantów i handlu ludźmi, a także pełne rozwinięcie wymiany informacji między państwami członkowskimi, Europolem, innymi agencjami UE oraz państwami trzecimi						
- Produkt	Biometria – rozwój systemów i modernizacja SIENA (sprzęt, oprogramowanie, doradztwo)	-	8,765	9,526	3,372	21,662
- Produkt	Integracje z oprogramowaniem SIENA (aplikacją sieci bezpiecznej wymiany informacji)	-	1,137	1,345	0,876	3,358
<i>Cel szczegółowy nr 3 – suma cząstkowa</i>		-	9,902	10,871	4,248	25,021
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4: zapewnienie Europolowi narzędzi niezbędnych do przeciwdziałania przemytowi migrantów i innym przestępstwom wchodzącym w zakres celów Europolu oraz zwalczania tych przestępstw						
- Produkt	Dotacja EMPACT – przemyt migrantów i powiązane przestępstwa	-	2,000	2,000	2,000	6,000
- Produkt	Dotacja na rzecz operacyjnej grupy zadaniowej	-	2,000	3,000	3,000	8,000
- Produkt	Wsparcie dla operacyjnych grup zadaniowych zajmujących się problematyką przemytu migrantów	-	0,595	0,938	1,125	2,658

<i>Cel szczegółowy nr 4 – suma cząstkowa</i>	-	4,595	5,938	6,125	16,658
OGÓŁEM cele szczegółowe 1 do 4	-	15,758	19,678	13,457	48,892

W stosownych przypadkach kwoty odzwierciedlają sumę wkładu Unii na rzecz agencji i innych dochodów agencji (opłat i należności).

3.2.3. Szacunkowy wpływ na zasoby ludzkie Europolu

3.2.3.1. Streszczenie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku). W stosownych przypadkach kwoty odzwierciedlają sumę wkładu Unii na rzecz agencji i innych dochodów agencji (opłat i należności).

	2025	2026	2027	OGÓŁEM
Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy funkcyjne AD)	0,298	1,014	1,759	3,072
Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy funkcyjne AST)	0	0	0	0
Pracownicy kontraktowi	0,265	1,026	1,872	3,162
Oddelegowani eksperci krajowi	0,595	0,938	1,125	2,658
OGÓŁEM⁴³	1,158	2,978	4,757	8,892

Zapotrzebowanie na pracowników (EPC)⁴⁴:

	2025	2026	2027	OGÓŁEM
Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy funkcyjne AD)	3	7	10	10
Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy funkcyjne AST)	0	0	0	0
Pracownicy kontraktowi	5	14	20	20
Oddelegowani eksperci krajowi	11	17	20	20
OGÓŁEM	19	38	50	50

Szczegółowe informacje na temat zwiększenia liczby pracowników

Cel szczegółowy	Pracownicy dodatkowi	Przydział w Europolu
Cel szczegółowy nr 1	Dodatkowi pracownicy niezbędni do wsparcia Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów oraz do zwiększenia liczby objętych wsparciem Europolu operacyjnych grup zadaniowych i innych postępowań przygotowawczych	Dyrekcja ds. Operacji

⁴³Poziom zatrudnienia obliczony na podstawie średnich kosztów jednostkowych pracowników stosowanych w ocenie skutków finansowych regulacji, zindeksowanych na podstawie współczynnika korygującego dla Niemców (111,8 %).

⁴⁴Zwiększenie liczby pracowników Europolu, o którym wspomina się we wniosku, zostanie zrównoważone ograniczeniem liczby przyszłych wzmocnień pracowników Fronteksu. Obie agencje uzgodnią między sobą konkretne warunki transferu pracowników, biorąc pod uwagę kryteria i terminy określone przez współprawodawców.

	dotyczących zorganizowanego przemytu migrantów i powiązanych przestępstw, uwzględnienia internetowego wymiaru postępowań przygotowawczych oraz zapewnienia możliwości udzielania wsparcia technicznego i kryminalistycznego dzięki zagwarantowaniu ekstrakcji i przetwarzania dużych i złożonych zbiorów danych otrzymywanych od państw członkowskich i państw trzecich. Szacowane zapotrzebowanie na EPC – dodatkowe EPC do zatrudnienia rocznie (nieskumulowane): Specjaliści ds. postępowań przygotowawczych i analitycy danych: 2025: +3; 2026: +4; 2027: +4 Specjaliści ds. OSINT/monitorowania mediów: 2025: +1; 2026: +2; 2027: +2 Specjaliści w dziedzinie kryminalistyki, deszyfrowania i danych: 2025: +1; 2026: +2; 2027: +1	
Cel szczegółowy nr 2	Dodatkowi pracownicy na potrzeby zapewnienia dostępu do wiedzy fachowej w zakresie śledzenia mienia i finansów oraz powiązanych usług analitycznych w celu wspierania prowadzonych przez państwa członkowskie postępowań przygotowawczych dotyczących przemytu migrantów, handlu ludźmi i powiązanych przestępstw, a także na potrzeby wsparcia prowadzonych przez państwa członkowskie postępowań przygotowawczych oraz procesu ustalania hierarchii działań strategicznych i operacyjnych, wnoszenia wkładu w zapobieganie przestępstwom i monitorowania tendencji w obszarze przestępczości związanej ze zorganizowanym przemytem migrantów i powiązanymi przestępstwami, przez świadczenie usług w zakresie analizy strategicznej. Szacowane zapotrzebowanie na EPC – dodatkowe EPC do zatrudnienia rocznie (nieskumulowane):	Dyrekcja ds. Operacji

	specjaliści i analitycy w dziedzinie śledzenia mienia i prowadzenia dochodzeń finansowych: 2025: +1; 2026: +1; 2027: +1 analitycy strategiczni i specjaliści ds. danych: 2025: +1; 2026: +2; 2027: +1	
Cel szczegółowy nr 3	Dodatkowi pracownicy na potrzeby zapewniania państwom członkowskim skutecznego wsparcia technicznego umożliwiającego im wykorzystywanie SIENA w charakterze domyślnego kanału komunikacji Szacowane zapotrzebowanie na EPC – dodatkowe EPC do zatrudnienia rocznie (nieskumulowane): 2025: 0; 2026: +1; 2027: 0 dodatkowi pracownicy odpowiedzialni za działania w zakresie opracowywania wymogów, architektury, bezpieczeństwa, ochrony danych, rozwoju, zarządzania projektami i utrzymania (zarówno funkcjonalnego, jak i infrastrukturalnego) nowych zdolności w dziedzinie biometrii. Szacowane zapotrzebowanie na EPC – dodatkowe EPC do zatrudnienia rocznie (nieskumulowane): 2025: +1; 2026: +1; 2027: 0	Jednostki związane ze zdolnością
Cel szczegółowy nr 4	Dodatkowi pracownicy (oddelegowani eksperci krajowi, których zatrudnienie wiąże się z koniecznością poniesienia kosztów w perspektywie krótkoterminowej) na potrzeby wspierania postępowań przygotowawczych prowadzonych przez państwa członkowskie w ramach operacyjnych grup zadaniowych i dotyczących w szczególności zorganizowanego przemytu migrantów oraz powiązanych przestępstw z siedziby głównej Europolu i w państwach pochodzenia i tranzytu oraz w państwach przyjmujących, uwzględniając zarówno państwa członkowskie, jak i państwa trzecie Szacowane zapotrzebowanie na EPC –	Dyrekcja ds. Operacji

	dodatkowe EPC do zatrudnienia rocznie (nieskumulowane): 2025: +11; 2026: +6; 2027: +3	
--	---	--

3.2.3.2. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie macierzystej DG

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (lub z dokładnością najwyżej do jednego miejsca po przecinku)

	2024	2025	2026	2027
Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)				
20 01 02 01 i 20 01 02 02 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)		1	3	3
20 01 02 03 (w delegaturach)				
Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC) ⁴⁵				
20 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)		1	1	1
20 02 03 (CA, LA, SNE, INT i JPD w delegaturach)				
OGÓŁEM		2	4	4

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	- Wdrożenie nowych środków służących przeciwdziałaniu przemytowi migrantów, w tym pogłębiony dialog z osobami prawnymi, co do których podejrzewa się, że są wykorzystywane do przemytu migrantów, zgodnie z wnioskiem dotyczącym dyrektywy w sprawie zapobiegania i przeciwdziałania ułatwianiu niedozwolonego wjazdu do Unii, tranzytu przez jej terytorium i pobytu na nim. - Zapewnienie należytej obsługi nowych ram zarządzania ustanowionych w Europejskim Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów zgodnie z wnioskiem dotyczącym rozporządzenia w sprawie zwalczania przemytu migrantów. - Usprawnienie monitorowania, gromadzenia, analizowania i udostępniania informacji i danych dotyczących zapobiegania przemytowi migrantów oraz reakcji organów wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania na przemyt migrantów, aby wnieść wkład w proces opracowywania polityki w oparciu o dowody zgodnie z wnioskiem dotyczącym dyrektywy w sprawie zapobiegania i zapobiegania ułatwianiu niedozwolonego wjazdu do Unii, tranzytu przez jej terytorium i pobytu na nim oraz rozporządzenia w sprawie zwalczania przemytu migrantów.
Personel zewnętrzny	Wzmocnienie poszerzonych ram operacyjnych ustanowionych na potrzeby wspierania państw członkowskich przez Europol w kwestiach dotyczących przemytu migrantów, organizowania odpowiednich operacyjnych grup zadaniowych i zarządzania nimi, rozmieszczania pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego oraz działań podejmowanych w ramach EMPACT zgodnie z wnioskiem dotyczącym rozporządzenia

⁴⁵ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JPD = młodszy specjalista w delegaturze.

	w sprawie zwalczania przemytu migrantów.
--	--

3.2.4. *Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*

- ☐ Wniosek/inicjatywa jest zgodny(-a) z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi.
- ☒ Wniosek/inicjatywa wymaga przeprogramowania odpowiedniego działu w wieloletnich ramach finansowych.

Wpływ na budżet dodatkowych środków finansowych zostanie częściowo zrównoważony przez udostępnienie marginesów (20 mln EUR) i potrącenia budżetowe z programów IZGW i FBW.

- ☐ Wniosek/inicjatywa wymaga zastosowania instrumentu elastyczności lub zmiany wieloletnich ram finansowych⁴⁶.

3.2.5. *Udział osób trzecich w finansowaniu*

- Wniosek/inicjatywa nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- Wniosek/inicjatywa przewiduje współfinansowanie szacowane zgodnie z poniższym:

⁴⁶ Zob. art. 12 i 13 rozporządzenia Rady (UE, EURATOM) 2093/2020 z dnia 17 grudnia 2020 r. określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027.

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody.
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - ☐ wpływ na zasoby własne
 - ☐ wpływ na dochody inne
 - Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków ☐